

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

ՈՂՋՈՅՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿԻ 19-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՉԻՆ

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Լոս Անճելըսի ՀՀ Գլխավոր հիւպատոսութեան քարտի հովանաւորութեան ներքին նշուեցաւ նորակալի Հայաստանի Հանրապետութեան քանակի կազմաւորման 19-րդ տարեդարձը, որ տեղի ունեցաւ 28 Յունուար 2011-ին, Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հանդիսասարահին մէջ, Կլեմտէյի հայահոծ Բաղաճի մէջ, Լոս Անճելըս:

ՀՀ Աւագ հիւպատոսութեան հովանաւորած ներկայ տօնակատարութեան իրենց քարտի մասնակցութիւնը կը բերէին ՀՀ Սփիւռքի նախարարուհի՝ Հրանուշ Յակոբեան, Ուաշինկթընի մօտ, ՀՀ Պաշտպանութեան նախարարութեան Ռազմական Կցորդ՝ Մեսրոպ Նազարեան, ակնբախէր մասնակցութիւնը հոյլ մը հայ ազատամարտիկներու, որոնք իրենց հերոսական մասնակցութիւնը բերած էին Երրորդ Ռայիի քաղաքացիական պատերազմին՝ ազերի ցեղասպան քանակներուն դէմ:

Ներկայ էին նաեւ, գաղութային ներկայացնող ազգային, Բաղաճի, հոգեւոր կառոյցներու եւ մամուլի ու հեռուստատեսիլի ներկայացուցիչներ: Անոնք բոլորը եկած էին, ոչ միայն իրենց հպարտութիւնը յայտնելու ի տես մեր ազգային քանակի յաղթական երթին, դարձած յաղթանակներուն, ու տակաւին անոր կարելի մտի իրագործումներուն, նաեւ՝ իրենց անվերապահ խոստումնալից հոգեկցութիւնը, զօրակցութիւնը եւ օժանդակութիւնը բերելու անոր յետագայ կազմակերպչական, ազգային եւ հայրենասիրական ծրագրերուն յաջողութեան ի խնդիր: Անոնք բոլորը եկած էին ըսելու մեր ազգային քանակին. «Մենք Բեզի հետ ենք»:

Եւ իրաւամբ, մեր քանակը պայծառ յաղթանակներ կորոզեց հայրենասիրական նախապահին: Ան ազգային հպարտութիւնները չեց իր ժողովուրդին: Վերականգնեց անոր ազգային արժանապատուութիւնը: Ապահովեց անոնց պաշտպանութիւնը, կեանքը, պատիւն ու արժանապատուութիւնը թշնամիի դէմ, անոր հարուածներու տակ: Ան, իրքեւ ամենակարող եւ արթուն պահակ՝ կորոզեց իր սահմաններուն անընդարձակութիւնը: Մեր ներկայ օրերուն,

Մար. ք էջ 5

ՀՐԱՆՈՅՆ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ ԽՕՍԱԾ Է ՍՓԻՒՌՔԱՅԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ԾԵՐԱԿՈՅՏ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Լոս Անճելըս ժամանած է ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեան մասնակցելու համար Հայոց բանակի 19-ամեակի տօնակատարութեան: Այցի ընթացքին Տիկ. Յակոբեան հանդիպում ունեցած է նաեւ հայկական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ: Սոցիալ հանդիպման ժամանակ Սփիւռքի նախարարը ուշադրաւ յայտարարութիւն ըրած է, խօսելով Սահմանադրութեան փոփոխութեամբ Հայաստանի խորհրդարանը երկպալատանի դարձնելու գաղափարի մասին՝ հնարաւորութիւն տալով խորհրդարանի վերին պալատի կազմին մէջ ընդգրկելու նաեւ սփիւռքի ներկայացուցիչները, այդպիսով աշխարհասփիւռ հայութիւնը մասնակցի դարձնելով երկրի պետական կառավարման:

Հրանուշ Յակոբեան այս առթիւ յայտարարած է, «Հանրապետութեան նախագահը, քննարկելով խնդիրը, եկել է եզրակացութեան եւ անում է առաջարկութիւն, որ այս պէտք է Հայաստանի պետական կառավարման համար

ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեան

կարգում որոշակի փոփոխութիւններ լինեն, որոնք կարող են սփիւռքահայերին հնարաւորութիւն տալ մասնակցելու պետական կառավարմանը:

«Պատահական չէ, որ այսօր մենք ուզում ենք փոխել Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրութիւնը, մեր պառլամենտը դարձնել երկպալատանի, առաջին պալատ՝ ներքին պալատ եւ վերին պալատ: Վերին պալատը դա սենատն է, որտեղ պէտք է ընդգրկուեն նաեւ սփիւռքահայեր: Ես

Մար. ք էջ 5

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅԵՐԸ ԱՊԱՅՈՎ ՎԻՃԱԿԻ ՄԵՋ ԵՆ

Գահիրէի մէջ ցուցարարներ կը պահանջեն Մուպարաֆի հրաժարականը

Այս օրերուն Եգիպտոսի մէջ տեղի կ'ունենան բողոքի հսկայ ցույցեր, պահանջելով նախագահ Հուսնի Մուպարաֆի հրաժարական: Ոստիկանութեան եւ ցուցարարներու միջեւ տեղի ունեցած բախումներու ընթացքին զոհուած են աւելի քան հարիւր հոգիներ: Բազմաթիւ վայրերու մէջ ապահովութեան ուժերը հեռացած ըլլալով իրենց դիրքերէն, թաղամասերը պաշտպանելու նպատակով կազմուած են ժողովրդային խումբեր, որոնք կը հսկեն իրենց բնակարաններն ու գործատեղերը: Բազմաթիւ երկիրներ կը փորձեն իրենց քաղաքացիները դուրս բերել Եգիպտոսէն:

Հայաստանի արտաքին գոր-

ծոց նախարարութեան մամուլ քարտուղար Տիգրան Պալայեան Փետրուար 1-ին տեղեկացուց որ, Եգիպտոսի Հայերը տեղափոխելու որոշում չէ կայացուած տակաւին, իսկ Գահիրէի դեսպանատան մէջ կը գտնուին հոն ուսանող հինգ հայաստանցիներ, որոնց վիճակը լաւ է:

Խօսելով Եգիպտոսի մէջ ապրող հայ ընտանիքներու մասին, Տիգրան Պալայեան յայտնեց, որ ոչինչ կը սպառնայ անոնց: «Բոլոր թաղամասերում խմբեր են կազմաւորուել, որոնք պաշտպանում են թաղամասի բնակիչներին խուլիկաններից: Հայերը, որոնց

Մար. ք էջ 4

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՍՂԱՃԸ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ԲՆՈՅԹ ԿԸ ԿՐԷ

Հայաստանի Ազգային Վիճակագրական Ծառայութեան տուեալներով, սպառողական զինները 2010 թուականի ընթացքին աճած են 10.6 տոկոսով:

Թանկացած է գրեթէ ամէն ինչ՝ սննդամթերքը, խմիչքը, ծխախոտը, վառելիքը եւ ծառայութիւնները: Գիներու ամենամեծ աճը արձանագրուած է պարենային ապրանքներու պարագային:

Գիներու բարձրացում արձանագրուած է նաեւ այս տարուայ Յունուար ամսուն:

Խնձորը, օրինակ, մէկ ամսուայ ընթացքին թանկացած է մօտ 60 տոկոսով: Գետնախնձորը՝ 24 տոկոսով, կաղամբը՝ աւելի քան 50 տոկոսով: Ընդհանուր առմամբ, մրգերն ու բանջարեղէնները 25 տոկոսանոց զինի աճ արձանագրած են:

«Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ զրոյցներու ընթացքին երեւանցիները անհանգստացած են յատկապէս պարենի թանկացմամբ: «Ես կարծում եմ, դա յատուկ

Մար. ք էջ 5

ՀԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՄԱՅՔ ԿԱԹՈՅԻ ՅԵՏ

ՄԴԿ Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի (ՀԱԽ) ներկայացուցիչները անցեալ շաբթուայ ընթացքին հանդիպում ունեցած են Քալիֆորնիոյ Նահանգային Խորհրդարանի անդամ Մայք Կաթոյի հետ՝ քննարկելով Ամերիկահայութիւնը շահաբերող շարք մը հարցեր:

Երկու ժամ տեսող հանդիպումի ընթացքին, խորհրդարանական Մայք Կաթօ տեղեկութիւններ տուած է կառավարիչ ձեւերի Պրատունի կողմէ վերջերս առաջարկուած պուտեճտային կրճատումներու շուրջ, ինչպէս նաեւ ժողովուրդի վրայ անոնց ունենալիք ազդեցութեան մասին:

Մայք Կաթօ խօսած է թիւ 173 օրինագիծի մասին, որ ինք ներկայացուցած է Նահանգային Խորհրդարանին ներս, ինչպէս նաեւ խումբ մը խորհրդարանականներու կողմէ ներկայացուած թիւ 2 բանաձեւի մասին, որոնք անմիջականօրէն կապ ունին հայութեան հետ:

Թիւ 173 օրինագիծը կ'երկարաձգէ ժամանակը Հայկական Յեղասպանութեան զոհերուն ու անոնց ժառանգորդներուն, որոնք պահանջներ ունին ապահովագրական ընկերութիւններու դէմ, որ պէսզի անոնք կարողանան դատական միջոցներով տիրանալ իրենց իրաւունքներուն:

Թիւ 2 բանաձեւը կու գայ Ապրիլ 24, 2011-ը հռչակելու՝ «Քա-

Մար. ք էջ 4

ՐԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԹՈՒՆԻՍԵԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՉԻ ԼԻՆԻ ԿԸ ԼԻՆԻ ՐԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՍՏՂԻԿ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Պարզաբան է՝ Թուրքիայում ու եզրագծերում եւ ընդհանրապէս արաբական աշխարհում բարձրացած լեզուաբանութիւնների ալիքը մտահոգում է հայոց աշխարհի պետականամէտ մտաւորականներին. նրանք վախենում են, որ արաբների լեզուաբանական տրամադրութիւնները կը վարակեն հայերին, դրանք կը գումարուեն մեր երկրում տիրող համատարած ապակառուցողական միտումներին, եւ վերջ՝ մեր պետութիւնը կը քանդուի: Իրականում իշխանութիւնները, մնացած բոլոր բնապետական ու ժողովրդային նման, երեւի, խառնուել են իրար՝ տեղեկանալով, որ Թուրքիայի արտաքինքնաշխարհային քաղաքականութիւնը եւ դրամապլուսի հարցերով այժմ գեղարու է Թուրքիայի դատարարականութիւնը, իսկ Շուէյցարիայի կառավարութիւնը՝ ի դէմս Արտաքին գործերի նախարարի, յայտարարել է, որ Շուէյցարիան մտադիր է սառեցնել Բեն Ալիին պատկանող բոլոր միջոցները: Որպէս իշխանութիւնների հոգեվիճակի «Չերմաչափ»՝ երէկ խօսել է Հայկական սոցիոլոգիական ասոցիացիայի նախագահ, պրոֆեսոր Գէորգ Պողոսեանը: «Ներկայումս արաբական աշխարհում ընթացող իրադարձութիւնները սպառնում են նաեւ Հայաստանին: Հիմա ես վախենում եմ, որ Հայաստանը չզնայ ինքնառնչւած ճանապարհով, քանի որ 21-րդ դարում մենք ակնատես կը լինենք, թէ անարդիւնաէտ կառավարման պատճառով երկրներն ինչպէս կը անանկանան եւ կը միաւորուեն խոշոր միջազգային միաւորումներին», - երէկ կայացած մամուլի ասուլիսում յայտարարել է նա:

Ըստ Պողոսեանի, պէտք է անել ամէն ինչ, որպէսզի Հայաստանը չզնայ ինքնառնչւած ճանապարհով, որովհետեւ այսօրուայ դրութեամբ երկրի ներսում միտումները դրական չեն: Անդրադառնալով երկրի ներքաղաքական միջոցառումներին, սոցիոլոգը նկատել է, որ եւ բուն Հայաստանում, եւ տարածաշրջանում ներկայումս ընթացող գործընթացները կարող են շատ աւելի ուժեղ ազդեցութիւն ունենալ առաջիկայ ընտրութիւնների վրայ, քան, օրինակ, 2008 թուականի Մարտի 1-ի ողբերգական դէպքերը: Յստակեցնելով իր միտքը, Պողոսեանը շարունակել է, որ իրենց ուսումնասիրած բոլոր ոլորտներում՝ կրթութիւն, բանակ, առողջապահութիւն՝ արձանագրուել է յետընթաց: «Իմ կողմից յիշատակուած փաստերն աւելի մեծ վտանգ են ներկայացնում, քան Մարտի 1-ի ողբերգական դէպքերը», ընդգծել է նա եւ աւելացրել, որ արտաքաղաքական շարժումների լեզուաբանական դատարարութիւնը հարաբար ճիշտ է: «Արաբական վարակիչ» հետու մնալով զգաստութեան եւ զգոնութեան կոչ: Եւ չնայած տարբեր դրականատճառ-

ներով՝ հնչել է նաեւ այսպիսի յորդոր՝ «Շատ մի ոգեւորուէք», այնուամենայնիւ, Ֆեյբուքում արտացոլուել է արաբական իրադարձութիւններին հայ հանրութեան՝ աւելի շատ խրախուսական եւ նոր յոյսեր արթնացնող արձագանք: Բայց կրկին անդրադառնանք սոցիոլոգ Պողոսեանի մտքերին:

Մի կողմից՝ նա առանց այլեւայլութեան եւ շատ անապասելի ազնուութեամբ բացառապէս է իրենց կատարած ուսումնասիրութիւնների անմխիթար արդիւնքները՝ յետընթաց բոլոր ոլորտներում: Աւելին՝ պարոն Պողոսեանը անապասելի է տեսնում նշուած յետընթացով եւ պատերազմի վերսկսման հաւանականութեան աճով պայմանները մէջ: Հետուն գնալով՝ նա կարծում է, որ ներկայ վիճակը Մարտի 1-ի դէպքերից աւելի վտանգաւոր է պետականութեան համար: Հայաստանի Հանրապետութեան ճակատագրի համար մտահոգ սոցիոլոգը կանխատեսում է, որ այսպէս գնալով՝ մեր երկիրը կարող է կորցնել պետականութիւնը եւ ճարահատուել՝ միանալ որեւէ այլ խոշոր պետական միաւորման: Այսինքն՝ մենք կարող ենք կորցնել մեր ազգային անկախութիւնը:

Իրականում Թուրքիայում եւ եզրագծային գործընթացներն ամենեւին կապ չունեն: Թուրքիայի եւ եզրագծային լեզուաբանութիւնների պատճառով չէ, որ մեր երկիրն անարդիւնաէտ է կառավարուել: Եւ իրաւացիօրէն նշուած միւս բոլոր բացասական յետընթացների պատասխանատուն էլ լեզուաբանական արաբները չեն: Թէ ովքեր են ներհայաստանեան քաղաքական ճգնաժամի մեղաւորները՝ գիտեն բոլորը, այդ թւում՝ պարոն Պողոսեանը: Մակայն գերադասում են մեզ վախեցնել լեզուաբանութեան կործանարար ուժի մասին «լոյրներով»: Իհարկէ, հայաստանեան ընդդիմութիւնը գնում է սահմանադրական պայքարի ճանապարհով՝ պետութեան եւ ազգի շահը վեր դասելով ամէն գնով իշխանութեան գալուց:

Մակայն հաւանաբար իշխանութիւնները վախենում են, որ իրավիճակն այնքան վատթարանայ, որ լեզուաբանութիւնից բացի այլ ելք չմնայ: Կամ, որ նոյնն է՝ ընդդիմութիւնը գլխաւորի ժողովրդի խորքից ինքնաբերաբար ծագած լեզուաբանական շարժումը: Ինչ վերաբերում է Մարտի 1-ից աւելի վտանգաւոր միտումներ տեսնելուն, ապա չենք կարող չբացատրել, որ ներկայումս իր հաւանաբար երեւոյթների արմատները հենց Մարտի 1-ի մէջ են: Լեզուաբանութեան պակասը արեան միջոցով լրացրած իշխանութիւնները եւ անձամբ Սերժ Սարգսեանը ցանկութեան դէպքում անգամ չէին կարողանալու երկիրը «արդիւնաէտ կառավարել»: Որովհետեւ այդպէս չի լինում՝ ժողովրդի վրայ գէնք բարձրացրած ուժը ժողովրդավար չի կարող լինել: Իսկ ժամանակակից աշխարհում պետութեան կառավարման աւելի արդիւնաէտ եղանակ, քան ժողովրդավարութիւնն է, չի յօրինուել:

Եւ մի բան էլ. թէեւ պարոն Պողոսեանը չի խօսել այդ մասին,

Շար.ը էջ 19

ՐԱԿ-Ն ՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՉԸ ՄԱՆԵՐՈՒՄ ԵՆ

ՅԱԿՈՐԲԱԴԱԼԵԱՆ

Գարնան սկիզբը բաւական հետաքրքիր ինտրիգ էր խոստանում հասարակութեանը, Հայ Ազգային կոնգրէսի եւ Տիգրան Կարապետեանի հանրահաւաքների տեսքով: Ինչպէս յայտնի է, կոնգրէսը ավանդաբար հանրահաւաք է անում Մարտի 1-ին, իսկ Տիգրան Կարապետեանն էլ հանրահաւաք էր յայտարարել Փետրուարի 28-ին: Այսինքն, իրարից անմիջապէս յետոյ Կարապետեանն ու կոնգրէսը հանրահաւաք էին անելու: Ինտրիգն այն էր, թէ որ հանրահաւաքն էր լինելու աւելի հուժկու եւ մարդաշատ: Բանն այն է, որ Նապաստակի տարին սկսելով հանրահաւաքներով, Տիգրան Կարապետեանը բաւական շատ մարդ էր հաւաքում դրանց ժամանակ, շատերի համար առիթ տալով համեմատութիւն անցկացնել կոնգրէսի հանրահաւաքների հետ: Հենց այդ առումով էլ Փետրուարի 28-ն ու Մարտի 1-ը բաւական ինտրիգային երկօրեակ էր լինելու: Աւելին, ինտրիգը թերեւս չէր սահմանափակուած դրանով: Գուցէ նուազ սպասելի, բայց ոչ պակաս ինտրիգային էր հանգամանքը, թէ արդեօք այդ հանրահաւաքներում միմեանց հանդէպ ուղղակի կամ անուղղակի ինչ ղիրքորոշում էին ցուցաբերելու Տիգրան Կարապետեանն ու կոնգրէսը:

Բայց Հայ Ազգային կոնգրէսը կայացրեց ինչ որ առումով անակնկալ որոշում եւ յայտարարեց հանրահաւաքային շրջանը ոչ թէ Մարտի 1-ին, ինչպէս արել էր 2009 եւ 2010 թուականներին, այլ Փետրուարի 18-ին սկսելու մասին: Աւելին, կոնգրէսը յայտարարում է այն Ազատութեան հրապարակում անցկացնելու մասին, թէեւ չի բացառուում, որ մերժման դէպքում կոնգրէսը նորից գնա Մատենադարան: Բայց էականն այստեղ թերեւս տեղը չէ, այլ հանրահաւաք նշանակելու հանգամանքն ինքնին: Կոնգրէսը փաստորէն փորձում է Տիգրան Կարապետեանից առաջ հանրահաւաք անել, ընդ որում ժամանակային որոշակի տարբերութեամբ՝ 10 օր: Միգուցէ կոնգրէսն այդպիսով փորձում էր ցոյց տալ, որ մտադիր չէ կոնտրաստային պայքարի մէջ մտնել Կարապետեանի հետ եւ դրա համար էլ հանրահաւաք է նշանակում նրա նշանակած օրից տասը օր շուտ: Այդ պարագայում արդէն կոնգրէսի Մարտի 1-ի հանրահաւաքը որոշակիօրէն կորցնում է իր ինտրիգայնութիւնը:

Բայց, ինչպէս պարզուում է, Տիգրան Կարապետեանը կարծես թէ այլ ծրագրեր ունի: Այն բանից յետոյ, երբ յայտնի դարձաւ, որ կոնգրէսը տարուայ առաջին հանրահաւաքը անցկացնելու է ոչ թէ Մարտի 1-ին, այլ Փետրուարի 18-ին, Տիգրան Կարապետեանն էլ հանրահաւաք նշանակեց Փետրուարի 15-ին, այդպիսով իր հանրահաւաքը կրկին մտնեցնելով եւ նախորդելով կոնգրէսի հանրահաւաքին: Տիգրան Կարապետեանն այն իհարկէ ոչ թէ հանրահաւաք, այլ բացօթեայ համաժողով է կոչում, բայց հասկանալի է, որ անունները մեծ հաշուով էական չեն: Իսկ համաժողովը ոչ թէ դահլիճում, այլ բացօթեայ՝ Մատենադարանի մօտ անցկացնելու որոշումը Տիգրան Կարապետեանը պատճառաբանել է նրանով, որ Մարգահամեր-

գային համալիրի դահլիճները համար շատ թանկ գին են ուզել:

Կարապետիչը փաստորէն պահպանեց ինտրիգը, պահպանելով նաեւ նախաձեռնութիւնը թելադրողի դիրքը: Կոնգրէսի եւ Կարապետիչի որոշումներում կարծես թէ նկատելի էր նախաձեռնութիւն թելադրելու մրցակցութիւնը: Մակայն այս պարագայում կայ մի նրբերանգ, որ Փետրուարի 15-18 «տիրուցթում» Տիգրան Կարապետեանի «մրցակցային առաւելութիւնը» հասկանալու նուազեցնում է Փետրուարի 28 - Մարտի 1 «տիրուցթի» համեմատութեամբ: Բանն այն է, որ Փետրուարի 28-ին Տիգրան Կարապետեանի հանրահաւաքում նոր քայլի հեռանկար կար՝ արտահերթ ընտրութեան պահանջ, եթէ իշխանութիւնը չընդունեց «համակարգային բարեփոխումները» նրա վերջնազօրը: Այդպիսով, Տիգրան Կարապետեանը կարող էր նոր տրամադրութիւն հաղորդել հասարակութեանը կոնգրէսի հանրահաւաքից առաջ եւ փաստացի լինել տրամադրութիւնների լոկոմոտիւր, կոնգրէսին թողնելով այդ կարգավիճակը խլելու ոչ այդքան հեշտ խնդիրը:

Մակայն Փետրուարի 15-ի պարագայում Տիգրան Կարապետեանը մեծ հաշուով ընդամենը պէտք է ասի նոյն բանը, ինչ ասում էր Յուսէօրից սկսած իր հանրահաւաքներում: Ինչ խօսք, միգուցէ կոնգրէսն էլ Փետրուարի 18-ին է նոյն բանն ասելու, ինչ ասում էր մինչ այդ ունեցած հանրահաւաքներում: Մակայն այն, որ կոնգրէսը հանրահաւաք է անում բաւական երկար դադարից յետոյ, կարծես թէ կարող է նպաստել նրան, որ կոնգրէսի հանրահաւաքը, համեմատութեան մէջ, սպասուելի հանրային առաւել մեծ հետաքրքրութեամբ:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱՔԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԱՆ ՉՆՁԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Մրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
 SOPEA. ՄՐՇԱԿ ՊԱՁԱՆՃԵԱՆ
 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
 ԳԱՐԻԷԼ ՄՈՒՅԵԱՆ
 ՍԱՐԱԿ ԹՈՒԹՅԵԱՆ
 ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ՂԱԻԹԵԱՆ
 ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
 ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>
 (USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
 Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
 Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ՄԻԱԿ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՆՔ ԵՆՔ»

«Ժողովրդական» կուսակցու- թիւնից 10 միլիոն դրամ են պահանջել, որպէսզի տրամադրեն Կարէն Դեմիրճեանի անուան Մարզահամերգային համալիրի դահլիճը՝ կուսակցութեան համագումարը անցկացնելու համար: Իսկ քանի որ կուսակցութիւնը այդքան գումար չունի, ուստի Փետրուարի 15-ին նախատեսուած համագումարը կ'անցկացուի բացօթեայ՝ Մատենադարանի յարակից տարածքում: Այս մասին լրագրողներին յայտնեց «Ժողովրդական» կուսակցութեան նախագահ Տիգրան Կարապետեանը:

«Ժողովրդական» կուսակցութեան նախագահ Տիգրան Կարապետեան

գործում «Ժողովրդական կուսակցութեան» ղէպը, Տիգրան Կարապետեանը մեկնաբանեց այսպէս.

«Լեւոն Զուրաբեանը երիտասարդ է, զգացմունքների է տրուում: Ես բարի մարդ եմ, եւ համարում եմ, որ չի կարելի մէկին զգելով՝ հեղինակութիւն ստեղծել: Կամ էլ նրա մօտ ընկճախտ է: Ի՞նչ է՝ նրանք չեն տեսնում, որ ժողովուրդը վաղուց է ատելութամբ լցուած: Եթէ չեն տեսնում, ապա հեռատես չեն այդ ղէպը, ինչպէս են կրկին կառավարելու երկիրը», - նկատեց նա:

Յետոյ յաւելեց, որ համակրում է ՀԱԿ-ին, սակայն, նոյնը չի կարող ասել ՀՀԾ-ի մասին: Տեսակէտը՝ թէ ընդդիմադիր դաշտ է դուրս եկել ՀԱԿ-ից ձայներ խլելու համար նա չկրկնեց. «Մենք այնքան ձայն ունենք, որ կարող են դեռ մի քիչ էլ տալ ՀԱԿ-ին»:

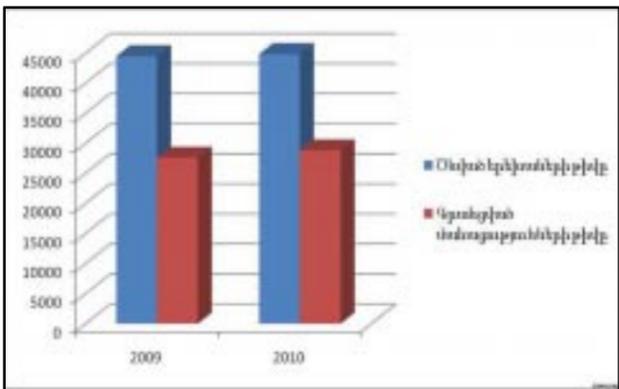
Նրա խօսքով, կուսակցութեան անդամները այդ օրը կը խօսեն վերջնազրի լեզուով եւ կը պահանջեն արտահերթ խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրութիւններ: Ըստ Տիգրան Կարապետեանի՝ այսօր «Ժողովրդական կուսակցութեան» անդամների թիւը աճելու միտում ունի:

«Ժողովրդական» կուսակցութեան նախագահը համոզուած է, որ Հայաստանում այսօր միայն իրենք են իրական ընդդիմութիւն, եթէ լինի ճիշդ իրազեկում, ըստ նրա, իրեն կը միանայ ողջ Հայաստանն ու Սփիւռքը:

ՀԱԿ-ի համակարգող Լեւոն Զուրաբեանի վերջերս տողատակով արուած այն յայտարարութիւնը, թէ ընդդիմութեան դասակարգման համար կան ցուցիչներ, որոնք չեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԸ ԵԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՉԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԵԼ

Ազգային վիճակագրական ծառայութեան Մարզահամարի եւ ժողովրդագրութեան բաժնի պետ Կարինէ Կոյունջեանն հրապարակեց Հայաստանի անցած տարուայ ժողովրդագրական տուեալները:

«Արձանագրուել է 44 հազար 810 ծնուած երեխաների վերաբերեալ տեղեկատուութիւնը: Դա 2009 թուականի համեմատ շուրջ 1 տոկոսով աճ է ապրել: Մահացութեան ցուցանիշներում արձանագրուել է աճ, որը 2009 թուականի համեմատ կազմել է 1.6 տոկոս: Մահացութեան ղէպերը կազմել են 28 հազար 800 ղէպ՝ նախորդ տարուայ 27 հազար 560-ի համեմատ:

Ծնունդների թուաքանակը մահացութեան ցուցանիշները գերազանցում է 1.6 անգամ», - տեղեկացրեց Կոյունջեանը:

Ազգային վիճակագրական ծառայութեան գնահատմամբ, ժողովրդագրական պատկերը 2009 թուականի համեմատ հական փոփոխութիւնների չի ենթարկուել:

Անդրադառնալով արտագաղթի վերաբերեալ տուեալներին՝ Կարինէ Կոյունջեանը ասաց հետեւեալը. - «Տեղեկատուութիւնը վերաբերում է այն անձանց, ովքեր

յայտարարում են [արտագաղթելու մասին], այսինքն՝ վերջնականապէս կտրում են երկրի հետ իրենց կապերը: 2010 թուականին 4119-ով աւելի մարդիկ մեկնել են, քան ժամանակ են»:

«Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական կենտրոնի ղեկավար Ահարոն Ադիբեկեանի կարծիքով ժողովրդագրական իրավիճակին առնչուող խնդիրների հիմքում սոցիալական հարցերն են:

«Բնակչութիւնը 90 թուականից շատ չի փոխուել: Միջազգային կառուցներում Հայաստանը համարուած է 3 միլիոնանոց ազգ, ոչ թէ 3 միլիոն 250 հազար, ինչպէս հիմա մեր վիճակագրութիւնը տալիս է, որովհետեւ նրանք ուրիշ հաշուարկներ են անում», - լրագրողների հետ հանդիպմանը յայտարարեց Ահարոն Ադիբեկեանը:

ՇԱՐՄԱՋԱՆՈՎԸ ԾԱՌՈՒԿԵԱՆԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՏՈՒԵՑ ԽՈՒՍԱՓԵԼ ՅՅԿ-Ի ՄԱՍԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ

«Զեմ կարծում, որ կառուցողական դաշտից են հրապարակային մտորումներն այն մասին, թէ անցեալում ով կարող էր լինել գործընկեր կուսակցութեան նախագահ: Հանրապետականը երբեք չի խօսել ո՞չ ԲՀԿ մեր գործընկերների, ո՞չ էլ պարոն Մառուկեանի մասին: Փոխադարձութեան սկզբունքով նոյն բանը խորհուրդ կը տայի պարոն Մառուկեանին», - լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ, մեկնաբանելով օրերս ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Մառուկեանի յայտարարութիւնը, ասաց ՀՀԿ մամուլի խօսնակ էդուարդ Շարմազանովը:

ՀՀԿ մամուլի խօսնակ էդուարդ Շարմազանով

շառակերութիւն) ղէմ պայքարով, լրագրողների հետ բաց աշխատանքով: Այս պահին իշխանութիւնները բաւականաչափ բաց են աշխատում: Նախկինում երբեք իշխանութիւնները յայտնաբաց չէին եղել: Եթէ որոշ մարդկանց անհրաժեշտ են ուժեղ ցնցումներ, մեզ անհրաժեշտ է ուժեղ Հայաստան», - նշեց էդուարդ Շարմազանովը:

Անուան խօսեցաւ՝ Սերժ Սարգսեանի վերջերս «Echo Moscow» ձայնասփիւռի կայանին տուած հարցազրոյցին մասին: Ըստ բանախօսին՝ նախագահը անգամ մը եւս վերահաստատեց Լեւոնային Ղարաբաղի հարցին վերաբերեալ Հայաստանի դիրքորոշումը:

«Միակ ճիշդ ճանապարհը ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքի իրացումն է. կամ ճանաչել 1991ի հանրաքուէն, կամ նոր հանրաքուէ անցկացնել, որի արդիւնքների վերաբերեալ, կարծում եմ, ոչ ոք կասկածներ չունի: Լեւոնային Ղարաբաղի համար նախադէպ եմ համարում Հարաւային Սուտանի ղէպերը: Դա ցոյց տուեց, որ աշխարհում շարունակում է ինքնորոշման իրաւունքի յղթարշաւը», - ըսաւ էդուարդ Շարմազանովը:

ՀԱԿ-Ը ՀԱՆՐԱՅԱԼԱՔՆԵՐԻ ՇԱՐՔ Կ'ԱՆՑԿԱՑՆԻ

ՀԱԿ համակարգող Լեւոն Զուրաբեան յայտարարեց, որ հանրահաւաքների շարքը անցկացնում են Փետրուարի 19-ին ընդառաջ:

«Փետրուարի 19-ը այնպիսի օր է, որը արդէն կրում է խորհրդանշական մի իմաստ, որովհետեւ ե՛ւ 2003 թուականին, ե՛ւ 2008 թուականի ընտրութիւնները կեղծուել են հենց այդ օրը: Ուստի որոշել ենք Փետրուարի 19-ին նախորդող Ուրբաթ օրը, այսինքն Փետրուարի 18-ին սկսել մեր այս տարուայ հանրահաւաքային սեզոնը», - ասաց Զուրաբեանը:

Ընդդիմութիւնը որոշել է հանրահաւաք անցկացնել Ազատութեան հրապարակում:

2008 թուականի նախագահական ընտրութիւններին յաջորդող ղէպերից յետոյ Երեւանի քաղաքապետարանը սովորաբար մերժել է Ազատութեան հրապարակում հանրահաւաք անցկացնելու ընդդիմութեան յայտերը:

Հարցին, թէ որքանով է հաւանական, որ քաղաքապետարանը ի գիտութիւն կ'ընդունի եւ չի մերժի Ազատութեան հրապարակում հանրահաւաք անցկացնելու հերթական յայտը, Զուրաբեանը պատասխանեց. - «Նոր քաղաքապետի հետ խօսել են նաեւ այն մասին, որ ինքը պարտաւոր է կատարել օրէնքները: Բոլորի համար ահնայատ է, որ օրէնքի կոպտագոյն խախտումներ են եղել մինչեւ հիմա, երբ թոյլ չեն տուել Ազատութեան հրապարակում անցկացնել հանրահաւաք»:

Զուրաբեանի խօսքով՝ ՀԱԿ-ը դեռեւս հնարաւոր է համարում արտահերթ ընտրութիւնների անցկացումը (Ազգային ժողովի հերթական ընտրութիւնները նախատեսուած են 2012 թուակա-

նին, իսկ նախագահական ընտրութիւնները՝ 2013-ին):

Լեւոն Զուրաբեանը պատասխանեց նաեւ «կեղծ» ու «իսկական» ընդդիմութեան վերաբերեալ հարցին:

«Կան մի քանի ցուցիչներ, որոնք կարող են ամենապարզ կերպով ցոյց տալ, թէ տուեալ քաղաքական ուժը ընդդիմութիւն է, բռնապետութեան ղէմ պայքարող ուժ է, թէ՛ ոչ: Ի՞նչ է պահանջում որեւէ քաղաքական ուժ, ընդհանրապէս համարձակուած է Սերժ Սարգսեանի անունը տա՞լ: Ամենալաւ իշխանութիւնները գիտեն, թէ ով է իսկական ընդդիմութիւնը եւ ով՝ ոչ: Ու շատ լաւ էլ, միանգամից իրենց վերաբերմունքով դա ցոյց են տալիս: Եթէ իշխանութիւնները չեն փակուած հանրահաւաքի օրը ճանապարհներ, դա նշանակում է, որ գործ չունես իսկական ընդդիմութեան հետ: Եթէ փակուած են, ուրեմն իսկական ընդդիմութիւն է», - ասաց ՀԱԿ համակարգողը:

Նա նաեւ անդրադարձաւ երկրում տիրող սոցիալական իրավիճակին:

«Հասունանում է ժողովրդի ընդվզումը այդ սոցիալական հողի վրայ: Այս իրավիճակում միակ համարժէք մօտեցումը կը լինէին արմատական ռեֆորմները, բաց իշխանութիւնները նման ռեֆորմներ կատարելու փոխարէն իրենց գործողութիւններով միայն աւելի են սրում իրավիճակը: Ցաւոք, այսօր Հայաստանում ունենք ոչ լեզիտիմ, ոչ կեմպտենտ, կոռուսպացուած իշխանութիւն, որը իսկապէս ի վիճակի չէ լուծել երկրի խնդիրները», - ասաց Զուրաբեանը:

ԼՈՒՐԵՐ

ՋԱՐՈՒՅԻ ՓՈՍԹԱՆՃԵԱՆ. «ԵԽԽՎ-Ի ՄԵՋ ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՍԻՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ ԶՈՉԱԿԱԳԻՐԸ ԼԱՒ ՍԿԻՉԲ Է»

Յունուար 24-28ի միջև կայացած Եւրոպայի խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽԽՎ) ձմեռնային նստաշրջանին՝ Արցախի մասին ընդունուած գրաւոր հռչակագիրը շատ լաւ սկիզբ է: Այս մասին Tert.am-ին յայտնեց ԵԽԽՎ-ի հայաստանեան պատուիրակութեան անդամ, «Ժառանգութիւն» խմբակցութեան պատգամաւոր Զարուհի Փոսթանճեանը, որուն նախաձեռնութեամբ ընդունուած է գրաւոր հռչակագիրը:

«Այս պահի դրութեամբ հռչակագրի տակ ստորագրել են 30 պատուիրակներ, որոնցից ութը հայաստանեան պատուիրակութեան ներկայացուցիչներ են», - նշեց պատգամաւորը, որուն խօսքով՝ ընդունուած հռչակագիրը թէեւ պարտադիր կատարման համար չէ, սակայն կրնայ հիմք դառնալ պարտադիր փաստաթուղթերու ընդունման:

«Հռչակագրով շեշտուած է, որ Արցախը ժողովրդավարութիւն է կառուցուած եւ պատրաստ է ճանաչման», - ասաց Զարուհի Փոսթանճեանը՝ միաժամանակ նկատելով, որ հռչակագիրը նաեւ ունի քարոզչական նշանակութիւն:

«Ատրպեյճանն իրեն հռչակեց որպէս 1918-1920ի Ատրպեյճանի Հանրապետութեան իրաւաջաջորդ, իսկ Լեւոնային Ղարաբաղը (Ար-

Պատգամաւոր Զարուհի Փոսթանճեան

ցախ) երբեք այդ պետութեան կազմում չի եղել: Քեմալապոլիզմի եւ «գործարք»ի պատճառով էր Լեւոնային Ղարաբաղը յայտնուել խորհրդային Ատրպեյճանի կազմում: 1991-ին Լեւոնային Ղարաբաղի ժողովուրդը հանրաքուէի միջոցով «այո» ասաց իր անկախութեանը: Հանրաքուէին հետեւել են եւ կայացած համարել՝ միջազգային բազմակողմ դիտորդներ: Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքի օրինական իրացումը մերժելով՝ Ատրպեյճանը լայնածաւալ սկրեսիա (յարձակում) ծաւալեց Արցախի դէմ, որն աւարտուեց 1994-ին՝ հրադադարի ստորագրմամբ», - կը նշուի Փոսթանճեանի կազմած փաստաթուղթին մէջ:

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿՆ Է ԱՊԱՑՈՒՅԵԼ ԱՇԽԱՐՀԻՆ, ՈՐ ԲԱԶՄԱՄՇԱԿՈՅԹ ԵՐԿԻՐ Է

Թուրքիան նեոսովետիզմի դոկտրինի քողի տակ փորձում է միջազգային հանրութեանը ներշնչել, թէ իր երկրի տարածքում երբեւէ եղած բոլոր քաղաքակրթութիւնները ժառանգորդն է: Այդ մասին Փետրուարի 1-ին կայացած մամուլի ասուլիսում յայտարարել է Հայաստանի գիտութիւնների ազգային ակադեմիայի արեւելագիտութեան ինստիտուտի Թուրքիայի բաժնի գիտաշխատող, թուրքագետ Անուշ Յովհաննիսեանը՝ մեկնաբանելով թուրքական իշխանութիւնների որոշումը՝ վերանորոգել հայ ճարտարապետ Սարգիս Լուի Գիզոյի դամբարանը:

Յովհաննիսեանի խօսքով, վերջին 5-6 տարուամ թուրքիայի վարած քաղաքականութիւնը կապուած է նոր միտման հետ՝ ապացուցել աշխարհին, որ Թուրքիան բազմամշակութային երկիր է, քաղաքակրթութիւնների եւ կրօնների խաչմերուկ: Հենց այդ դոկտրինի շրջանակներում 2010թ. Ստամբուլում կայացել են «Ստամբուլը՝ քաղաքակրթութիւնների մայրա-

քաղաք» կարգախօսով միջոցառումների շարքը:

«Նման քաղաքականութեան վարումը թույլ է տալիս Թուրքիային ոչ միայն քաղաքական դիվիդենտներ հաւաքել, այլեւ հայկական յուշարձանների վերանորոգումն օգտագործել զբօսաշրջութեան զարգացման համար», - ասել է Յովհաննիսեանը:

Ասուլիսի միւս բանախօս, պատմաբան Ռաֆիկ Թադեոսեանը իր հերթին նկատել է, որ Թուրքիայի վարած քաղաքականութիւնը հայկական պատմամշակութային յուշարձանների նկատմամբ, ոչ այլ ինչ է, քան քաղաքական խաղ, որը միջազգային հանրութեան առջեւ Հայաստանի հետ յարաբերութիւնների կարգաւորման միտման տեղ են անցկացնում:

Ըստ Թադեոսեանի՝ ամէն անգամ, երբ Թուրքիայում վերականգնում են հայկական յուշարձանները կամ յիշատակում հայ ճարտարապետի մասին, անհրաժեշտ է յիշեցնել Հայոց ցեղասպանութեան մասին:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԶԱՅԵՐԸ ԱՊԱՐՈՎ ՎԻՃԱԿԻ ՄԵՋ ԵՆ

Շարունակուած էջ 1-էն
մեծ մասը բնակուած է Հելիպոլիս թաղամասում եւս կազմակերպուել են», - ըսաւ Տիգրան Պալաչեան:
«Այստեղ առանձնապէս լարուածութիւն չկայ, որ մենք էլ մտածենք վերադառնալու մասին: Ամէն դէպքում, դեռ չենք որոշել վերադառնալ Հայաստան», -

Tert.am-ն ըսած է հայաստանցի ուսանողներէն Դաւիթ Սարգսեան:
Ան յայտնած է, որ ինքը եւ եւս 4 ուսանողներ երկու օր ի իվեր կը գտնուին Հայաստանի դեսպանատան մէջ, ուր ապահովուած են անհրաժեշտ բոլոր պայմաններով: «Մենք շատ շնորհակալ ենք դեսպանատանից, ոչ մի բանի կարիք չունենք», - ըսած է Դաւիթը:

«ԶԱԻԱԽՔՈՒՄ ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄՁԿԻՑ ԿԱՌՈՒՅԵԼԸ ԱՊՏԱԿ Է ԶԱՅՈՒԹԵԱՆԸ»

Վրաստանի մշակութի նախարար Ռուրուան յայտարարել է, որ Վրաստանը պատրաստուած է Թուրքիային թոյլատրել մզկիթ կառուցել Բաթումի քաղաքում: Ըստ նախնական տեղեկութիւնների՝ եւս մէկ թուրքական մզկիթ կառուցուելու է բնիկ հայկական Սամցխէ-Չաւախքի շրջանում՝ Ախալցխայում: Այս մասին տեղեկացնում է Ազգային նոր պահանջողական շարժումը, որը 27 հասարակական կազմակերպութիւնների եւ մի քանի հազար երիտասարդների անունից իր գագաթին ու բողոք է արտայայտում վրացական իշխանութիւնների «հերթական հակահայկական ու հակամարդկային որոշման դէմ»:

«Քրիստոնեայ Վրաստանը, ամէն գնով աշխատելով խոչընդոտել Հայ Առաքելական եկեղեցու գործունէութիւնն իր տարածքում, չթոյլատրելով գործող եկեղեցիների բարգաւաճումն ու կիսաւեր հայկական եկեղեցիների վերականգնումը, հակառակ դրան՝ թոյլատրում է Թուրքիային կառուցել մզկիթներ իր տարածքում: Փաստօրէն, Վրաստանի իշխանութիւնները, տարածքի բնիկ հայ ժո-

ղովորդին գրկելով իր պատմական իրաւունքն իրացնելու հնարաւորութիւնից, այն տրամադրուած է ընդամէնը երկու դար առաջ, եւ այն էլ գէնքի ուժով տարածք ներխուժած թուրքերին:

Սա այսօր, մինչդեռ ընդամէնը օրեր առաջ Վրաստանի նախագահը հայերի եւ վրացիների յարաբերութիւնները անուանում էր «համաշխարհային պատմութեան համար համատեղ գոյութեան հազարաւոր տարիներով կապուած երկու ժողովուրդների բարեկամութեան, եղբայրութեան, ամենաբարդ պահերին, պատմական եւ աշխարհագրական բարդ պայմաններում միմեանց օգնութեան գալու բացառիկ օրինակ»: Բնիկ հայկական տարածքներում թուրքական մզկիթ կառուցելու կամ «վերանորոգելու» որոշումը Ազգային նոր պահանջողական շարժումը համարում է ապտակ հասցուած հայութեան եւ համայն քրիստոնեայ աշխարհի երեսին եւ յայտարարում, որ հնարաւոր բոլոր միջոցներով պայքարելու է այդ հակահայ եւ հակաքրիստոնէական որոշման դէմ», - ասուած է յայտարարութիւնում:

«ԶԱՅ-ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՍՈՒԹԻՒՆԸ» ԽՈՐՀՐԴԱՆՇՈՂ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԸ ՔԱՆԴՈՒՄ Է

Թուրքական լրատուամիջոցների փոխանցմամբ՝ Փետրուար 1-ին Կարսի քաղաքապետարանի խորհրդի նիստում քուէարկութեան է դրուել արձանն ապամոնտաժելու հարցը, որին դէմ է քուէարկել խորհրդի նիստին մասնակցող 23 անդամներից 4-ը, կողմ՝ Թուրքիայի վարչապետ Ռեջէփ Թայիպ Էրդողանի գլխավորած «Արդարութիւն եւ զարգացում» իշխող կուսակցութեան 11 եւ «Ազգայնական շարժում» ընդդիմադիր կուսակցութեան 8 անդամներ:

«Գործընթացն սկսուած է: Արձանն ապամոնտաժելու ենք այն մասերի բաժանելու միջոցով: Արձանի ապամոնտաժման համար մրցոյթ է սահմանուելու, որպէսզի որոշուի, թէ որ ընկերութիւնն է զբաղուելու դրա աշխատանքներով: Եւ եթէ այս ամիս դա որոշուի, ապա յաջորդ ամիս կը սկսուեն ապամոնտաժման աշխատանքները», - յայտարարել է Կարսի քաղաքապետ Նեզաթ Բողբուշը:

Նշենք, որ մինչ այս պահն արձանն ապամոնտաժելու մասին միայն լուրեր էին շրջանառուուել եւ որեւէ պաշտօնական որոշում չկար: Յիշեցնենք, որ Յունուարին Կարս կատարած այցի ընթացքում Թուրքիայի վարչապետ Ռեջէփ Թայիպ Էրդողանը «հէշաւոր» էր բնութագրել հայ-թուրքական բարեկամութեանը նուիրուած յուշարձանը եւ կարգադրել քանդել այն:

«Ինձ արձանի բովանդակութիւնն ընդհանրապէս չի հետաքրքրում, եւ շատ քիչ բան

գիտեմ, թէ իրենից ինչ է ներկայացնում այդ արձանը», - Թուրքական «Հիւրէիթ» օրաթերթին տուած հարցազրուցում յայտարարել էր Թուրքիայի վարչապետը:

Այդ յայտարարութիւնից յետոյ Էրդողանի հասցէին հնչել էին տարբեր քննադատութիւններ: Արձանը հեղինակած քանդակագործ Մեհմեդ Աքսոյը յայտարարել էր, որ անխղճութիւն է Մարդկութեան յուշարձանը բնութագրել որպէս «հէշաւոր», իսկ դա քանդակով էրդողանը կը նմանուի «Թայիբեանին», որը մի քանի տարի առաջ աֆղանական տաճարում քանդել էր Բուդդայի ժայռափոր արձանը:

Բացի այդ, Էրդողանի յայտարարութիւնը լայն արձագանք էր գտել նաեւ միջազգային մամուլում:

«Կարսում կառուցուած՝ հայերի ու թուրքերի բարեկամութիւնը խորհրդանշող արձանը քանդելու վերաբերեալ Թուրքիայի վարչապետ Ռեջէփ Թայիպ Էրդողանի կարգադրութիւնը վկայում է այն խորը սառեցուածութեան մասին, որ այժմ առկայ է հայ-թուրքական յարաբերութիւնները կարգաւորելու եւ սահմանը բացելու ուղղուած ջանքերում», - գրել էր The Wall Street Journal-ը:

Էրդողանի այդ յայտարարութեանն աջակցել էր նաեւ Թուրքիայի արտգործնախարար Ահմէթ Դավլութօղլուն, ով միեւնոյն ժամանակ յայտարարել էր, թէ այդ արձանն ապամոնտաժելու որոշումը որեւէ առնչութիւն չունի հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման գործընթացի հետ:

ԶԱՆԻ ԶԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՄԱՅՔ ԿԱԹՈՅԻ ՅԵՏ

Շարունակուած էջ 1-էն
լիֆորնիոյ մէջ յիշատակութեան օր՝ 1915-1923-ի Հայկական Յեղասպանութեան»: Բանաձեւը միեւնոյն ժամանակ կոչ կ'ընէ նախագահ Օպամային եւ Գոնկրէսին

պաշտօնապէս ճանչնալու Յեղասպանութիւնը՝ իր իսկական անունով եւ կը պահանջէ թրքական կառավարութիւնէն ընդունելու իր պատասխանատուութիւնը՝ աւելի քան 1,5 միլիոն ժողովուրդի մահուն համար:

ՕՏԱՐ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ԿՐ ՇԵՇՏԵՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՀԱՆԴԵՊ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նշանակեալ վարչապետ Նեժիպ Միքաթի ընդունեց Լիբանանի մօտ Ֆրանսայի դեսպան Տոնի ֆեթոնը: Դեսպանը յայտնեց, թէ հանդիպումը առիթ մը եղած էր քննարկելու ընդհանուր զարգացումները, ինչպէս նաեւ չիչեցնելու միջազգային ընտանիքին նկատմամբ Լիբանանի պարտաւորութիւնները:

Ընկերները:

Միքաթի նաեւ ընդունեց Լիբանանի մօտ Իրանի դեսպան Ղատանֆար Ռըքն Ապատին: Վերջինս յայտարարեց, թէ Իրան հաւասար հեռավորութիւն կը պահէ քաղաքական բոլոր կողմերէն:

Նոր կառավարութեան կազմութեան ծիրին մէջ, երեսփոխաններ Իպրահիմ Քանանի եւ Սեմի ձեմալէյի միջեւ տեղի ունեցաւ հանդիպում մը:

Միքաթի նաեւ ընդունեց Լիբանանի մօտ Գերմանիոյ դեսպան Պըրտիթա Էպըրին: Վերջինս մաղթեց, որ ամենաշուտ միջոցին կազմուի նոր կառավարութիւնը, ակնկալելով որ կառավարութիւնը յանձնառու պիտի մնայ միջազգային ընտանիքին պահանջներուն:

Սէլուտական Արաբիոյ մէջ լոյս տեսնող «Օքազ» օրաթերթը կը գրէ, թէ Մարտ 8-ի ուժերը ճնշում կը բանեցնեն նշանակեալ վարչապետին վրայ, որպէսզի վերջինս շուտ կազմէ նոր կառավարութիւնը:

Լիբանանեան լրատուական կարգ մը աղբիւրներու համաձայն, Նեժիպ Միքաթի, քուլիսային հանդիպումներ կ'ունենայ Մարտ 14-ի ուժերուն անդամ կարգ մը հեղինակութիւններու հետ, որպէսզի վերջիններս մաս կազմեն իր գլխավորելիք կառավարութեան:

Նեժիպ Միքաթիի մօտիկ աղբիւրներ կը յայտնեն, թէ Հրզպար սկսած է լրջօրէն սերտել կառավարութեան մաս չկազմելու կարելիութիւն մը:

Մարտ 14-ի ուժերու ներկայացուցիչ մը լրատուական աղբիւրներուն յայտնեց, թէ նշանակեալ վարչապետին հետ Ամին ձեմալէյի հանդիպումը եւ արժարժուած օրակարգերը, տեղի կ'ունենան Մարտ 14-ի ուժերու մնացեալ հոսանքներուն հետ համադրութեամբ:

Ըստ կարգ մը լրատուական աղբիւրներու, նշանակեալ վարչապետին եւ Միշէլ Աունի միջեւ լուրջ տարակարծութիւններ գոյութիւն ունին:

Ընկերային հարցերու նախարարի պաշտօնակատար Սելիմ Մայէէդ դիտել տուաւ, որ ֆաղանգաւոր կուսակցութեան պետ Ամին ձեմալէյ չի կրնար հրաժարիլ հարցէ մը, որուն համար նահատակուեցան անոր զաւակը եւ

Միւլեւոյն աղբիւրներուն համաձայն, Նեժիպ Միքաթի կը մերժէ նախարարական որեւէ դիրք յանձնել ժրպարան Պասիլին, մինչդեռ Միշէլ Աուն կառչած կը մնայ Պասիլի թեկնածութեան:

Խորհրդարանական «Ազատ եւ Միացեալ Լիբանան» խմբակցութեան անդամ Սելիմ Քարամ յայտնեց, թէ որոշ զգայութիւններէ խուսափելու նպատակով Նեժիպ Միքաթի մտադրած է իրեն մօտիկ անձնաւորութեան մը յանձնել ելեւմտական նախարարի պարտականութիւնը:

ՀԱԼԵՊԻ ՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀՐԱԻՐՈՒԱԾ

Հալէպի նահանգապետ Ալի Ահմատ Մանսուրան վերջերս հանդիպում մը ունեցած է Հալէպի Հայաստանի գլխավոր հիւպատոս Աշոտ Մանուկեանի հետ:

Րու մէջ աշխատիլ, քանի որ առկայ են բազմաթիւ խոչընդոտներ:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են Սուրիոյ մէջ մասնաւորաբար, հիւպատոսական շրջանակէն ներս մշտական բնակութիւն հաստատած Հայաստանի քաղաքացիներուն՝ սուրիական նախակրթական հաստատութիւններուն եւ վարժարաններուն մէջ դասաւանդելու արտօնութիւն ստանալու, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ Սուրիոյ միջեւ վկայականներու ճանաչման հարցերը:

Ալի Ահմատ Մանսուրան խոստացած է զբաղիլ այդ հարցով: Բացի ատկէ համաձայնութիւն գոյացած է որ նահանգապետն անձամբ պիտի աջակցի հիւպատոսութեան կողմէ ներկայացուող թեկնածուներու աշխատանքի տեղաւորման հարցերով:

Աշոտ Մանուկեանը նահանգապետին յայտնած է որ Հալէպի մէջ կ'ապրի շուրջ 500 Հայաստանի քաղաքացի, հիմնականին մէջ կիներ, որոնց մէկ մասը բարձրագոյն կրթութիւն ունենալով չի կրնար ուսումնական հաստատութիւններ:

Նահանգապետը խոստացած է նաեւ վկայականներու ճանաչման վերաբերեալ հարցը քննարկել Սուրիոյ բարձրագոյն կրթութեան նախարար Դոկտ. Ղիաս Պարաքաթի հետ, նախքան նախարարին յառաջիկային Հայաստան նախատեսուող այցելութիւնը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՍՂԱԾԸ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ԲՆՈՅԹ ԿԸ ԿՐԷ

Վերոյիշեալ հանդիպման ընթացքին գլխավոր հիւպատոսը նահանգապետին փոխանցած է Արարատի մարզպետի՝ Հայաստան այցելելու հրաւերը, որն ընդունուած է գոհունակութեամբ:

Շարունակուած էջ 1-էն

«Մօտեցումը իշխանութեան կողմէ եղել է սա՛ մենք ունենանք հյու-հնազանդ մարդիկ, որոնք չեն ունենայ ֆինանսական աղբիւրներ, կամակատարներ կը լինեն, որոնք ընտրութիւններէ ժամանակ 1000, 3000 կամ 5000 դրամով կը վաճառեն իրենց ձայնը: Դրա շարունակութիւնը հիմա մենք զգում ենք իրական կեանքում, երբ գնեցը ֆանտաստիկ տեմպերով աճում են: Համակարգը, որը այսօր աշխատում է մեզ մօտ, ուղղուած չէ ժողովրդին, ուղղուած չէ քաղաքացուն: Այդ համակարգը ուղղուած է այդ մի խումբ մարդկանց հարստանալուն», - մեկնաբանած է խաչատրեան, աւելցնելով, որ նման ընթացքը հաւանական կը դարձնէ ընկերային խռովութիւնները:

քաղաքականութիւն է, որ հայերը ուղղակի թողնեն, այստեղից գնան», - ըսած է միջին տարիքի տղամարդ:

Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային եւ բիւժէտային հարցերու մշտական յանձնաժողովի նախագահ Գագիկ Մինասեան (ՀՀԿ) պարենային ապրանքներու գիններու աճը պատճառաբանեց գիւղատնտեսութեան համար անբարենպաստ եղանակով:

Ընդդիմադիր Հայ Ազգային Գոնդիլիսի տնտեսական յանձնախումբի անդամ Վահագն Խաչատրեանի կարծիքով, գնաճը, առաջին հերթին, մենաշնորհները չզսպելու արդիւնք է:

ՈՂՈՅՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿԻ 19-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

Շէնի եւ մշակոյթի գոյութեան պահպան, գորացման, եւ երազմերու նուիրագործման նամբան, կ'անցնի մեր ազգային բանակի պահպանման, գորացման, միասնութեան եւ դարձեալ երազմերու նուիրագործման նամբով:

ան վերականգնեց, յաղթանակներով պսակեց իր ժողովուրդի ազատագրական նկրտումները, գրոհները, երկար դարբերու օտարի ներակայութեան:

Մեր ազգի, հայրենիքի, հող ու

ՀՐԱՆՈՅՇ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ ԽՕՍԱԾ Է

Շարունակուած էջ 1-էն

այսօր տեսայ, մեր Քալիֆորնիահայ համայնքի ոգեւորութիւնը սենատի ստեղծման գաղափարի շուրջ:

«Առաջին քայլը նախագահի կողմից այն էր, որ ստեղծուեց Սփիւռքի նախարարութիւն, նախարարութեան ստեղծումով մշակուեց լուրջ քաղաքականութիւն Սփիւռք-հայրենիք կապերի նկատմամբ, երկրորդը՝ ներդրուեց երկրաքաղաքացիութեան ինստիտուտը, երրորդը, փաստօրէն, երրորդ քայլն ենք անում, ստեղծելով վերին պալատ, որով սփիւռքահայը իր ձայնը, խօսքը կ'ունենայ պետական կառավարման, քաղաքականութեան մշակման եւ պետական իշխանութեան գործում», - ըսած է Նախարարը, առանց յատկեցնելու թէ սփիւռքի ներկայացուցիչները ի՞նչ հիմունքներով պիտի ընտրուին:

Թեան մասին սփիւռքի նախարարի յայտարարութիւնը, Երեւանի մէջ յայտարարած է,- «Դեռ 2010թ. Մայիսին «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նիստում քննարկուած էր տեղի ունեցել Հայաստան-Սփիւռք կապերի ընդլայնման ուղիների մասին եւ առաջարկուել էր խորհրդի անդամներին մէկ տարի անց գաղափարներ ներկայացնել այդ առնչութեամբ:

«Սա հնարաւոր առաջարկներից մէկն է, որ բազմաթիւ ուրիշների շարքում արժանի է քննարկման:

«Միւլեւոյն ժամանակ հարկ եմ համարում ընդգծել, որ Սահմանադրութեան փոփոխութիւնը պատասխանատու քայլ է ու նախատեսում է բարդ եւ երկարատեւ ընթացակարգ: Նման որոշում կայացնելու համար բնականաբար պէտք է տեղի ունենան հանրային քննարկումներ եւ մասնագիտական մանրակրկիտ ուսումնասիրութիւններ», - ըսած է Արմէն Արզումանեան:

ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Արմէն Արզումանեան մեկնաբանելով Հայաստանի խորհրդարանը երկպալատանի դարձնելու Սերժ Սարգսեանի մտադրու-

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----

Tel :----- Fax :-----

ՄԱՍԻՍ

ԱՍԵՆԱՎՍԱՀԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒԲԵՐՈՒ

ՓՐՈՖ. ԳԵՈՐԳ ԽՐԼՈՊԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ծ.Խ. Տարի մը առաջ, Յունուար 30, 2010ին իր մահկանացուն կնքեց Փրոֆ. Գեորգ Խրլոպեանը: Մահուան առաջին տարելիցին առթի մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք Յարութ Տր Դալիթեանի խօսքը, արտասանուած Նոր Սերունդ հեռուստաժամի Փետր. 4, 2010ի յայտագրէն, ինչպէս նաեւ սղագրութիւնը այն վերջին հարցազրոյցին, գոր վարած էր Փրոֆ. Խրլոպեանի հետ Յունուար 29, 2009ին:

(Շարունակուած նախորդ թիւէն)

- Զրամնեցէք խնդրեմ: Շատ հետաքրքիր գրոյց է:

- Այս բոլոր խօսակցութեան հիմքը, մտահոգութիւնը կամ կորիզը իսահակեանի այն մտահոգութիւնն է, որ...

- Ոգու սով կու գայ:

- Այո՛, ոգու սովն է գալիս: Ի՞նչու է գալիս եւ իշխում է մեզ, Սփիւռքի մէջ, հայրենիքի մէջ, եւ մտաւորականներ բողոքում են եւ ուզում ելքեր գտնել: Եկէ՛ք բացատրենք թէ՛ այդ ոգու սովը ի՞նչ է, ո՞րտեղից է գալիս, ի՞նչու է ստեղծուած: Ես այսօր կ'ուզեմ այի երկու կողմից մտնեմ սարցին: Առաջինը այն է, որ դա կրօնական խորք ունի մէջը: Աստուած մարդու մէջ դրաւ կրակը երբոր նրան իր կերպարով ստեղծեց: Գործոր Լուսաւորիչ շատ հետքեր է ասում, թէ՛ այդ նշանակում է, որ Աստուած առաջին հերթին մարդուն տուաւ ազատ կամք: Երկրորդ՝ Աստուած մարդուն ասեց. «Այս բոլորը ես քեզ տալիս եմ տնօրինելու համար: Դու այս բնութիւնը, կենդանական աշխարհը եւ ինքդ քեզ պիտի դեկավարես, տնօրինես, վայելես»: Այստեղից տեսնում ենք ի՞նչ. Նոր կտակարանին մէջ յատկապէս շեշտուած է, որ մենք պէտք է աշխատենք այդ կրակը պահել, խաւարի չվերածել: Ահա մենք այդ կրակը չենք կարողանում պահել: Աւելի ճիշտը՞ մեզ տրուած պատասխանատուութիւնը մենք չենք կարողանում կատարել: Մենք չենք կարողանում Աստուծոյ մեզ վստահուած բնութիւնը պահել: Մենք աւելի շատ մտածում ենք մեր մարմինը պահելու մասին, քան թէ մարմնի մէջ եղած կրակը, ուժը, բովանդակութիւնը պահելու մասին: Այստեղից յառաջանում է մեր դժբախտութիւնը: Եթէ մենք շարունակենք այդ կրակը վառ պահելու, խաւարը մեր մէջից վերացնելու, մեր լոյսը մեր մէջ պահելու եւ այդ լոյսը տարածելու առաքելութիւնը, որ մեզի տրուած է, այդ պահէն աշխարհը ուրիշ տեսակ կը լինի:

- Ընդհանրապէս այդ է պատճառը, որ մարդիկ աւելի շեշտը կը դնեն նիւթակահարկ վրայ եւ կ'ըսեն թէ իրենց բոնած ճամբան աւելի ճիշտ է քան մշակութիւնը ճամբով ընթացողներուն:

Կը տեսնենք որ մարդոց մօտ առուժախի հաշիւները աւելի առաջնահերթ դարձած են քան թէ իր մէջ մշակութիւնը գարգացնան...

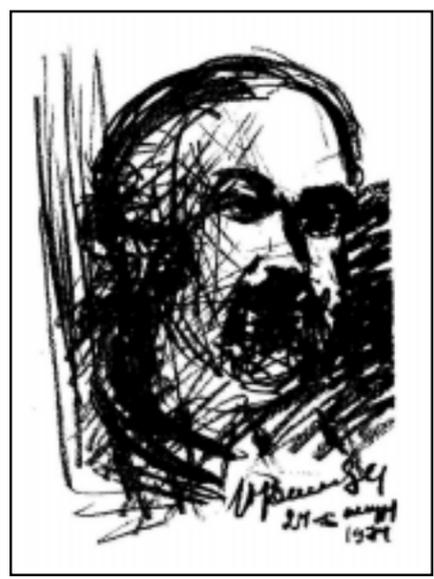
- Այդպէս է: Մարդը արտաքին կազմով տարուելու հակում ունի: Մենք երբոր յաճախ եկեղեցի ենք ասում, բուն եկեղեցիի խորքը, էութիւնը չենք հասկանում: Ծէնքն ենք հասկանում, մէջի մարդն ենք հասկանում: Բայց եկեղեցին դա չէ: Աստուած ասում է, որ մարդը հոգու տաճառն է: Իսկ երբ մենք մտածում ենք տաճառի կառոյցի մասին, բայց ո՛չ անոր բովանդակութեան, էութեան մասին, այդ ժամանակ այս բոլորը կ'առաջանան: Այս մէկը հարցին մէկ կողմն է, կրօնական կողմը, որը մեծ հիմք ունի: Բայց միւս կողմից կայ մի շատ աւելի բարդ մեխանիզմ: Մարդ երբոր հանդէս եկաւ, ինք մշակոյթ չունէր, բնութեան մէկ մասն էր: Բայց մարդը բնութեան միւս բոլոր էակներէն տարբերում էր դրանով, որ նա ոչ միայն յարմարում էր իրականութեանը, այլ նաեւ եւ այդ իրականութեանը, այլ նաեւ եւ այդ իրականութիւնը փոխելու, զարգացնելու հակում ունէր: Որովհետեւ ինչպէս Նարեկացին յատկապէս այդ շեշտում է, ունէր բանականութիւն, ստեղծող ձեռքեր: Հետեւաբար մարդը ոչ միայն յարմարուեց, այլ նաեւ ստեղծեց, կերտեց: Այսպիսով, ժամանակի ընթացքին բնական իրականութեան կողքին յառաջացաւ մարդակերտ իրականութիւնը: Այսօր մենք աւելի շատ ապրում ենք մարդակերտ իրականութեան մէջ, որ կոչում ենք քաղաքակրթութիւն, մշակոյթ: Այսինքն մշակոյթ կերտելով մենք դարձանք մշակոյթի մէջ ապրող, մշակոյթով սնուող էակ: Բայց այս հանգամանքը մենք շուտով սկսեցինք մոռանալ, որովհետեւ մշակոյթը մեր պահանջներն էր բաւարարում: Մարդու մէջ առաջանում էին պահանջներ եւ ատոնք բաւարարելով կերտում էր մշակոյթ: Ինչքան նա բաւարարում էր, այնքան ստեղծում էր: Բայց հարցը ի՞նչ է, այս ստեղծման գործընթացին մէջ յառաջացաւ մի հետաքրքիր ալիքաւորում, շերտաւորում: Մարդու այդ պահանջմունքների մէջ սկսեց շատ ուժեղ կերպով տարբերուել երկու միտում, երկու ճիւղ՝ նիւթական եւ հոգեւոր պա-

հանջմունք: Նիւթական պահանջմունքը աւելի անմիջական էր ու երբ բաւարարուում էր, մարդու մօտ յառաջանում էր յագեցուածութեան զգացում: Հոգեւոր պահանջմունքը, մշակոյթը, նիւթականի առանձնաչափութիւնը չունի, բաւարարուող չէ: Օրինակ, երբ ծարաւ ես զգում եւ ջուր խմում, բաւարարում ես: Բայց չես կարող ասել, որ ես երաժշտութեամբ բաւարարուեցի: Որովհետեւ երաժշտութեան ընկալումը քեզ մօտ անընդհատ ստեղծում է նոր պահանջ, նոր ընկալում: Նոյնն է պարագան գեղարուեստի, բանաբանագործութեան, գրականութեան, եւ այլն: Այս հոգեւոր արժէքները բոլորովին տարբեր խորք ունեն: Հետեւաբար նիւթական բաւարարուածութիւնը իրեն մղեց առաջին փլանի վրայ, որովհետեւ նիւթականը անմիջականօրէն բաւարարուում էր, անմիջականօրէն արդիւնքը զգացում էր եւ մարդիկ սրա հետեւից աւելի շուտ գնացին: Մինչ խորքային արժէքների խնդիրը, որը նաեւ մարդկային պահանջմունքներից էր, փոխուեց եւ կամայ թէ՛ ակամայ որոշ մակարդակի վրայ սկսեց թուլանալ:

- Դետաքրքիր ու հակասական բան մը կայ այստեղ: Մարդ որքան նիւթականի վրայ կեդրոնացնայ (որ աւելի տեսանելի ու շոշափելի է) այնքան կը հեռանայ ու մոռացութեան կու տայ հոգեկանը: Բայց նիւթականը ժամանակակարո ու ժամանցելի է, մինչ հոգեկանը շատ աւելի երկար կեանք ունի:

- Այսօրուան արուեստին մէջ շատ նկատելի է այդ մէկը: Արուեստը մի քանի դերակատարում ունի: Անոր մէջ իմացական արժէք կայ, զգացմունքային կայ, ներքին, հոգեւորային կայ: Բայց այսօր անոր մէջ մտաւ մի նոր դերակատարում՝ ժամանցայինը: Այս վերջինը եկաւ տիրելու միւսներուն վրայ եւ այսպիսով արուեստը արժագրկուել սկսեց, որովհետեւ արժէքի այդ բուն, խորքային, էական յատկութիւնները, որ բուն արուեստի էութիւնն են, անցան երկրորդ փլանի վրայ: Հետեւաբար, ժամանցայինի առաջին փլան գալով յառաջացաւ ոգու կորուստի կամ ներքնաշխարհի բաւարարուածութեան, սովի խնդիրը, որովհետեւ ժամանցայինը ոգու սովը երբէք չի փակի: Ժամանակակար ուրախ կը լինես, բայց ոչ խելքդ կը բաւարարուի, ոչ սիրտդ եւ ոչ ալ մարդկային, ընկերային էութիւնդ: - Եւ այդ պատճառաւ կեանքդ ոչ կ'արժեւորուի եւ ոչ ալ կ'իմաստաւորուի:

- Եւ թէ արուեստը, թէ մարդը կը կորսնցնեն իրենց էութիւնը:

Ատոր համար այսօր ասում ենք, ո՞ւր մնաց մեր հին երաժշտութիւնը, թատրոնը եւ այլն: Որովհետեւ մեր կեանքի մէջ մտցրինք մի գործօն՝ ժամանցայինը դարձնելով էական, հիմնական, նպատակային. ու հասանք այս օրին:

- Վերադառնանք մեր մէկ հարցին, որ չի պարզաբանեցիք: Որպէս անհատներ, հիանալի յաջողութիւններ արձանագարած ենք: Բայց նոյնը չենք կրցած յաջողցնել հաւաքական գետնի վրայ: Շատ օրինակներ կարելի է տալ, հայագի Բիւզանդական կայսրերէն, 16-17րդ դարերու Մետաքսի ճամբուն հայ նշանաւոր վաճառականներէն եւ այլն: Այս վերջին օրինակը ի մտի կը բերէ նաեւ այն իրականութիւնը, որ անհատական գետնի վրայ որքան ալ զօրակոր ըլլաս, երբ թիկունքդ չունիս գօրակոր պետութիւն, ուրիշներ կրնան գալ ու ձեռքդ խլել յաջողութիւններդ: Այս մէկ: Ասոր հետ ամնչութիւն ունեցող երկրորդ հարց մըն ալ տամ: Ի՞նչու համար հարիւրամեակ մը առաջ կրցանք շնչնել Պաքու, Թիֆլիս, Պոլիս, գանոնք դարձնելով շոջանի գարգացած կեդրոններ, բայց նոյնը չըրինք Երեւանի պարագային: Ի՞նչու է որ մեզ մղած է փայլելու դուրսը եւ թերաւալու ներսի պարագային: Եւ այս, հակառակ անոր որ պատմութիւնէն գիտենք, որ դուրսից մեզի պիտի չի մնայ ու պիտի կորսնցնենք: Կորսնցուցիք շատ մը հարուստ սփիւռքահայ գաղութներ ու ժամանակի ընթացքին պիտի կորսնցնենք Ամերիկահայ այս գաղութն ալ: Ի՞նչու համար մենք չենք յաջողիր հայրենի հողի վրայ գարգացնել այն ինչ որ կը յաջողիք ընել օտար հողի վրայ:

- Այս հարցին պատասխանելուց առաջ մտածենք մի ուրիշ խնդրի վրայ: Ինչպիսի՞ն է մեր երաժշտութիւնը: Խմբային թէ՛ անհատական: Երաժշտութեան մէջ

Շար.ք էջ 17

Bedros S. Maronian   **Siamanto B. Maronian**
818/500-9585   818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048	805 East Broadway Glendale, CA 91205	300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101
---	---	--

• Life Insurance   • Estate Planning   • Workman's Compensation
• Health Insurance   • Will & Living Trust   • Employee Benefits
• Group & Individual   • Full Annual Review   • Annuity
• Long Term Care   • Mortgage Protection   • IRA
• Disability   • College Planning   • 401K & 403B

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիւրճեցու է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ՏԵՐԷՔ ՊԵՆՖԻԼՏԻ «ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ - ՍԻՐԵԼԻՍ»Ը

Հ.Բ.Ը.Մ. «ԱՐՏԱԿԱԶԴ» Ի ԹԱՏԵՐԱԲԵՄԻՆ ԿՐԱՅ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Անգլիացի կատակերգակ Տէրէք Պէնֆիլտ (1926-2009), իր աւելի քան երեսուն կատակերգութիւններով, միջազգային համալի տէր անուն է միջազգային թատերական բնագաւառէ ներս:

Շօշափելով հանդերձ ընկերացիներէ իր բարձր, որոնք ցցուն կերպով կը զգենուն զուարճախառն ուժեղ բովանդակութիւն, որ իր կատակերգական ոճով խոշորացուցի տակ առնելով զանոնք՝ Տէրէք Պէնֆիլտի թատերգութիւնները պարզ բայց դիպուկ, աւելի ծիծաղելու ակնկալութեան մէջ կը պահէ հանդիսատեսը, ինչպէս կը պատահի Հիշքոքեան արկածախնդրական առկախութեան (suspense) պարագային:

Այդ որակի կատակերգութիւններու շարքին էր «Չորեքշաբթի-Սիրելիս» Բեմադրութիւնը, որ կրկնակի շահեկանութեամբ ներ-

Տէրէք Պէնֆիլտի «Չորեքշաբթի-Սիրելիս» հանդիսատեսի մօտ կը ստեղծէր կուշտ ու կուռ ինդալու նախատրամադրութիւն: Պէտք է ընդունիլ, որ թատերագիրը լաւապէս յաջողած էր անոր մէջ: Ան, տակաւ գարգացող զուարճանքի սպասումի մէջ կը պահէր հանդիսատեսը, եւ այդ սպասումը իր աւարտին կը հասցնէր թատերախաղի աւարտին: Անշուշտ պէտք է մոռնալ, որ այդ զուարճանքին կը զուգակցուէր, ընկերացի վատ բարքերը, ինքնաքննադատաբար սրբագրելու թելադրականութիւն մը, թատերախաղի բովանդակ տեւողութեան ընթացքին:

«Չորեքշաբթի-Սիրելիս» ունէր այլ գրաւչութիւն մը: Հանդիսատեսը կ'ըմբռնէր հարազատ, հայկական միջավայրի կրկններեւոյթը, որ կը մատուցուէր Տէրէք Պէնֆիլտի հերոսներուն՝ թարգմանիչ բեմադրիչին տուած, Ռաֆֆի, Հայկ, Նորա՝ հայկական անուններ-

կայացուեցաւ հայ թատերասէր հասարակութեան, Շաբթ 22 Յունուար 2011, ժամը 8.00-ին, Հ.Բ.Ը.Մ.ի համալիրէն ներս, Փաստինա, բաւական լայն թատերասէր հասարակութեան մը ներկայութեան:

Ըսինք կրկնակի շահեկանութեամբ՝ այն իմաստով, որ կատակերգութեան հայերէնի թարգմանութիւնը կատարուած էր մատչելի պարզութեամբ: Նաեւ, կատակերգութեան տիեզերական բնոյթի նիւթը, որ հիմնուած էր ամուսնական կեանքէ ներս սովորականօրէն գոյթիւն ունեցող անհաւատարմութեան վրայ՝ պատշաճեցուած էր մեր ժամանակակից օրերուն, եւ որպէս աշխարհամաս՝ Կլենտէյլ հայտնի քաղաքի ընտրութեամբ:

րու միջոցաւ, ինչ որ հոգեկցութիւն մը, մտերմութիւն մը, անմիջականութիւն մը կը ստեղծէր հանդիսատեսին եւ կատակերգութեան հերոսներուն, նաեւ դերակատար դերակատարուհիներուն միջեւ:

Այս բոլորը ի յայտ կը բերէին գեղարուեստական ղեկավար եւ բեմադրիչ Գրիգոր Սաթմեանի երեւակայական, կատարողական ու գեղարուեստական կարողականութիւնը, որուն վկան է Լոս Անճելըսաբնակ հայ համայնքը, «Արտաւազը» թատերախումբի հիմնադրութեան մինչեւ մեր ներկայ օրերը, այսօր երեսուն տարիներէ ի վեր:

Տարակոյս չկայ, որ Սաթմեան-

Շաբ.ք էջ 19

ԳԻՆԵՉՕՆ ԱՐՄԵՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ «ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՊԵՅՐՈՒԹԵՆ Բ.» ՅԱՏՈՐԻՆ

Հինգշաբթի 2011 13 Յունուարի երեկոյեան, մշակութասէր հոծ բազմութիւն մը փութացած էր Կլենտէյլի Կեդրոնական Հանրային Գրադարանի հանդիսասրահ՝ ներկայ գտնուելու պէջրութեան կ'որոյ Արմէն Յարութիւնեանի «Նամակներ Պէյրութէն Բ.» հատորին գինեձօնին:

Հանդիսութիւնը կազմակերպուած էր Լոս Անճելըսի Թէքէեան Մշակութային Միութեան եւ Հայ Այնթապցիներու Մշակութային Միութեան միացեալ ճիգերով: Հանդիսութեան բազմաթիւ ելոյթ ունեցաւ Թ. Մ. Միութեան ատենապետ Վաչէ Սեմերճեան, որ ամփոփ բնութագրումով մը ներկայացուց Յարութիւնեանի գործին կարեւորութիւնը՝ միջին արեւելեան հայկական գաղութներու կեանքին մէջ կրկնուող սխալներու սրբագրութեան անհրաժեշտ գործին մէջ: Ան հրաւիրեց այնթապցի եւ հեղինակին նախկին դասընկեր հայկաձիւն Աւետիս Տեմիրճեանը, որ ողջոյնի խօսքը ուղղէ Այնթապցիներու Մշակութային Միութեան կողմէ:

Ապա, Սեմերճեան բեմ հրաւիրեց Գալիֆորնիոյ Լուտերական Համալսարանի երկարամեայ դասախօս Դոկտ. Սիլվա Գարայեանը, ներկայացնելու հեղինակին կեանքն ու գործը: Գարայեան, որ անհատական ծանօթութիւն ունի Յարութիւնեան ընտանիքին, փոխանցեց իր հօրը՝ Երուանդ Պապայեանի ողջոյնի սրտագին մաղթանքները, ապա՝ բժախնդրօրէն ծրագրուած գեկոյցով մը ներկայացումը ըրաւ Յարութիւնեան Մարդուն կեանքի ուղիին, շեշտելով ազգային հասար-

ակական կեանքէն ներս անոր բերած անցեալի ու ներկայի ներդրումները՝ մանաւանդ Պէյրութի մէջ, հրատարակչական մարզէն ներս՝ տարբեր հեղինակներու պատկանող 38 հատորներու լոյս ընծայման կարեւորութիւնը, Յարութիւնեանի նպատար՝ Հայաստանէն ներս կապերու սրտացման գործին մէջ:

Հանդիսավարը ներկայացուց «Նամակներ Պէյրութէն» առաջին հատորին նուիրուած գրախօսութիւններէն հատուածներ՝ «Մարմարա»-ի խմբագիր Ռոպեր Հատտէճեանէն, «Ազգ»-ի աշխատակից Մելանիա Բատալեանէն եւ պէյրութեան կարգաւ կարօ Աբրահամեանէն: Ապա՝ չորս երգերով ելոյթ ունեցան թեւոր Պօղոս Յովհաննիսեան եւ դաշնակահար Ժաննա Խաչատրեան:

Հանդիսութեան երկրորդ խօսք առնողն էր գաղութիս հանրաձայնօթ գրական մեկնաբան եւ հասարակական գործիչ Սարգիս Մահսերճեան, որ եղած է Հայկաի Կրթասիրաց Վարժարանի ուսանող, բայց Յարութիւնեանին ծանօթացած է հայ մամուլի միջոցով: Սարգիս Մահսերճեան մեկնաբանեց հատորին բովանդակած 100 նամակներուն ներքին եւ խորքային իմաստը, անոնց մէջ տեսնելով սիրերգութիւն մը՝ հանդէպ հայ դպրոցին, ուսուցիչին, դիրքին, հայկական վարժարան յաճախող հայ պատանիին ու ընդհանրապէս՝ սփիւռքահայ գաղութներու ողնայարը նկատուող հայկականութեան շօշափելի կառուցներուն: Դասա-

Շաբ.ք էջ 19

ՀԲԸՄ Արտաւազ Թատերախումբը
Կը ներկայացնէ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ... ՍԻՐԵԼԻՍ

Հեղինակ՝ ՏԵՐԷՔ ՊԵՆՖԻԼՏ
Բեմադրիչ՝ ԳՐԻԳՐ ՍԱԹՄԵԱՆ

Նախագիտարան

ՍՕՍԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ, ՄԱՐՕ ԱՃԷՄԵԱՆ, ՆԱՐԻՆԷ ԱԽԱԳԵԱՆ
ԱԼԷԲՍ ԽՈՐԹԵՏԵԱՆ, ԹՈՒՐԷՆ ՀԱՐՄԱՆՏԱՏԵԱՆ

ՅՈՒՆՈՒՄ 22Ը - ՓԵՏՐՈՒՄ 27, 2011
Շաբաթ Օրերը - ժամը 8:00-ին - \$20
Կիրակի Օրերը - ժամը 5:00-ին - \$20

ԿԱԼԱ ԿՐՈՒԿԻ, ՅՈՒՆՈՒՄ 23 - ԺՍՍԸ 5:00-ին, \$50

Հ.Բ.Ը.Մ. Փաստախնայի Կեդրոն
2495 E. Mountain Street, Pasadena
Տոմարը կարծիք է սպասուողի
ՀԲԸՄ Գրասենյակ 626-794-7942
ՀԲԸՄ Արտաւազ Թատերախումբ 626-710-3805
WWW.ITSMYSEAT.COM

ՀԱՅԱԶԳԻ ԱՆԴՐԵ ՄԱՆՍՈՒՐԵԱՆԸ ՕՐԷՆՁ ԲԱՌԻՆԹԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԱՏԵԱՆԻ ԴԱՏԱԴՈՐ

Ժամանակին յայտնել էինք որ 37-ամեայ հայտրդի Անդրէ Մանսուրեանը Օրէնջ Գաւառի շրջանում ջախջախիչ յաղթանակից լեւոտոյ, ընտրուել է նոյն շրջանի բարձրագոյն ատենանի դատաւոր: Նա կարողացել է յաղթական հանդիսանալ, ստանալով 207,000 քուէներ, շուրջ 57,000 քուէ աւելի իր մրցակցից:

Անդրէ Մանսուրեանի պաշտօնի ստանձման և երդման արարողութիւնը կայացաւ Յունուարի 7-ին, 2011թ., Օրէնջ Գաւառի բարձրագոյն ատենանի դատարանի շուրջ 30 ներկայ և նախկին դատաւորների ներկայութեամբ:

Արարողութեան բացումը կատարուեց դատաւոր Thomas Boris-

ի միջոցով, որը դրուատելով Անդրէ Մանսուրեանի արժանիքները, գնահատեց այն անսպառ ճիգ ու ջանքը, որ ներդրեց երիտասարդ իրաւագէտը. արդիւնքում, Օրէնջ Գաւառի շուրջ չորս միլիոն բնակիչ վստահեց նրան և նրա կարողութիւններին:

Իր խօսքի վերջում, դատաւորը աւելացրեց. «Յանձինս Անդրէ Մանսուրեանի, մենք ունեցանք երիտասարդ, Ամերիկայի օրէնսդրութեան լաւածանօթ, արժանի և նուիրեալ մէկ անձնաւորութիւն, որը իր բարձր կարողութեամբ մեծ օգտակարութիւն կ'ունենայ և պատիւ կը բերի մեր երկրին»:

Շաբ.ը էջ 19

ՀՀ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԻՊԱՏՈՍՈՒԹԵԱՆ ՀԻՒՐԸՆԿԱԼՈՒԹԵԱՄ ԲԱՐՏԱՐՄԱԳՐՈՒԱԾ ԴԻՎԱՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Յունուարի 27-ին Հոլիվուտի Տաղէան մշակութային կենտրոնում կայացաւ ԱՄՆ Գալիֆորնիա նահանգում հաւատարմագրուած դիւանագէտների հերթական հաւաքը, որի հիւրընկալութիւնն արդէն երկրորդ անգամ ստանձնում է Լոս Անճելըսում ՀՀ Գլխաւոր հիւպատոսութիւնը:

Պարբերական հաւաքը դիւանագէտներին հնարաւորութիւն է տալիս շփուել միմեանց հետ և խօսել ընդհանուր ինդիւրների, ինչպէս նաեւ՝ երկկողմ գործակցութեան մասին: Հաւաքի մասնակիցների քննարկման օրակարգում էին 2011 թուականի ծրագրերը և առաջիկայ միասնական անելիքները: Աւանդույթի համաձայն, օտարերկրեայ հիւպատոսները ողջունեցին նաեւ Լոս Անճելըսի դիւանագիտական կորպուսին նոր միա-

ցած անդամներին:

Հայկական մշակութային կոնտրոնում հիւրընկալելով Լոս Անճելըսի դիւանագիտական համայնքի ներկայացուցիչներին՝ Լոս Անճելըսում ՀՀ գլխաւոր հիւպատոս Գրիգոր Յովհաննիսեանը յոյս յայտնեց, որ անկաշկանդ, ջերմ և անմիջական մթնոլորտում սկսած տարին բարեբեր կը լինի թէ առանձին երկրների ներկայացուցչութիւնների, թէ միմեանց հետ շփման ու համարձակ ծրագրեր իրականացնելու համար:

Հաւաքին ներկայ էր նաեւ Լոս Անճելըսի քաղաքային խորհրդի հայագրի անդամ Փոլ Գրիգորեանը:

Օտարերկրեայ հիւրերը վաղէկեցին հայկական երաժշտութիւն և ճաշակեցին հայկական խոհանոցի խորտիկներ:

ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔԻ ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻ ԵՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԻՐԱԲԱՐԱՆ՝ ՍԵՂՐԱԿ ՏԱՌՈՒԹՅԱՆԻ ՀԵՏ

ՄԱՐԻԷՏ ՄԻՆԱՍԵԱՆ-ՕՀԱՆԷՄ

Չորեքշաբթի, 19 Յունուար, 2011, երեկոցեան ժամը 8:00ին, հոծ բազմութիւն մը լեցուցած էր Պոլսահայ Միութեան «Հրանդ Տինք» դասախօսական սրահը որոնք եկած էին մասնակից դառնալու Պոլսոյ «Ակօս» թերթի խմբագիր նահատակ Հրանդ Տինքի սպանութեան չորրորդ տարելիցին ոգեկոչման երեկոյին, զոր կազմակերպուած էր Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի կողմէ, վաւերագրական տեսաժապաւէն մը ցուցադրելու Հրանդ Տինքի նահատակութեան մասին պատրաստուած՝ Իւմիթ Քըվանչի կողմէ:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ձեռնարկի կազմակերպիչ՝ Մշակութային Յանձնախումբի ատենապետ՝ Տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան որ նախ բոլորը հրաւիրեց յոտնկայս պահ մը յարգանքի տուրք մատուցանելու ողբացեալ Հրանդ Տինքի հոգւոյն: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Միութեան ատենապետ՝ Սիմոն Աճիլաչօղլուին, որ այս տարի ալ առիթը ընծայեց որ Մշակութային Յանձնախումբը կազմակերպէ այս երեկոն: Շնորհակալութիւն Իւմիթ Քըվանչի սոյն տեսանկյան պատրաստութեան համար, եւ «Ակօս»ի աշխատակից եւ Միջազգային Հրանդ Տինք Հիմնարկի քարտուղարուհի՝ Հերմինէ Սայանի այս տեսանկյան առաքելուն համար: Մշակութային Յանձնախումբի փոխ ատենապետ Կարպիս Սարաֆեանին եւ Տիար Սար-

գիս Սալկընին իրենց աջակից ըլլալուն համար:

Նախ քան ցուցադրութիւնը՝ Տոքթ. Աւետիքեան ընթերցեց Քըվանչի հակիրճ կենսագրականը: Ապա ցուցադրուեցաւ վաւերագրական ժապաւէն մը Հրանդ Տինքի սպանութեան տարբեր հանգրուաններուն, ականատես վկաներուն, կեղծ վկայութիւններուն, ուրացումներու մասին: Յիսուն վայրկեանի տեւողութենէ ետք, բեմ հրաւիրուեցաւ Պոլսահայ Միութեան ատենապետ՝ Սիմոն Աճիլաչօղլու որ իր խօսքին մէջ ուրախութիւն յայտնեց Միութեան նորակառոյց շէնքին երդիքին ներքեւ ոգեկոչել Հրանդ Տինքի նահատակման չորրորդ տարելիցը այն սրահին մէջ՝ որ կոչուած է «Հրանդ Տինք Դասախօսական Սրահ» անմահացնելու համար իր անունը: Իսկ տխրութիւն յայտնեց, որովհետեւ ճիշդ չորս տարի առաջ այսօր նահատակուեցաւ հայ դատի, արդարութեան, իրաւունքի պաշտպան հանդիսացող ռահվիրաներէն մին՝ հանգուցեալ Հրանդ Տինք: Ատենապետը իր ուրախութիւնը յայտնեց նաեւ օրուայ հիւրին՝ Պոլսէն ժամանած Պոլսոյ Բարեգործական Հաստատութիւններու Անշարժ Կալուածներու Իրաւաբան եւ Կեդրոնական Վարժարանի դասընկեր՝ Սեդրակ Տաւուհանի ներկայութիւնը, որուն հակիրճ կենսագրական ընթերցելէ յետոյ, զայն հրաւիրեց բեմ որպէսզի բացատրու-

Շաբ.ը էջ 17

Annual Homenmen Super Bowl Party 2011

Join us at the Homenmen Center to watch Super Bowl XLV on a 10 foot screen!!!

Free Admission!!!

Free Admission!!!

Green Bay Packers VS Pittsburgh Steelers

1060 N. Allen Avenue Pasadena, CA 91104

Doors open at 1:00 pm Kickoff at 3:00 pm

Massis Weekly

Volume 31, No. 03

Saturday, FEBRUARY 05, 2011

Diaspora Affairs Minister Hranush Hakobian Announces Plans For 'Diaspora Parliament'

YEREVAN, LOS ANGELES -- During a meeting with Americans of Armenian descent in Los Angeles, Diaspora Affairs Minister Hranush Hakobian announced that Serzh Sarkisian would like to found a second house of Armenia's parliament where representatives of the worldwide Armenian Diaspora would be able to hold seats. She reportedly said Sarkisian believes that "certain changes within the governing structure of Armenia are needed to allow Diaspora Armenians to be part of Armenia's government."

Hakobian was quoted as saying that this would take the form of constitutional amendments leading to the establishment of an upper chamber of parliament. Hakobian did not clarify just how its Diaspora members would be elected and whether they would have to be Armenian citizens.

Sarkisian's press secretary, Armen Arzumanyan, did not deny this, saying that the president asked prominent Diaspora Armenians to propose ways of boosting Armenia-Diaspora ties at a meeting in Yerevan last May. "This is one of the possible proposals that deserves consideration along with

many others," Arzumanyan told RFE/RL's Armenian service in a written statement sent later on Monday.

Arzumanyan did not specify who is the author of that proposal. He stressed instead that Armenia's constitution can be amended only under "a complex and long procedure." "Naturally, there would have to be public discussions and detailed professional studies for making such a decision," added the presidential spokesman.

The Armenian constitution can only be amended through referendums.

Continued on page 4

Armenian Army Celebrates its 19th Anniversary

YEREVAN -- Today marks the 19th anniversary of the Armenian army.

On January 28, 1992, the Armenian government passed a historic decision on the Defense Ministry of the Republic of Armenia. This became a landmark event laying the founda-

tions of the Armenian army.

The newly established ministry gained control of the interior ministry's patrol police detachments, as well as anti-terrorism and civil defense

Continued on page 4

WikiLeaks: Aliyev Says "Sword of Damocles" of April 24 Hangs Over Karabakh Process

WikiLeaks website has released another document referring to Armenia-Turkey relations and Nagorno-Karabakh.

According to a cable, Azerbaijani leader Ilham Aliyev shared his views on the Karabakh conflict and Armenia-Turkey reconciliation during his meeting with U.S. Undersecretary of State for Political Affairs Bill Burns.

The "Sword of Damocles" of the April 24 Armenian Remembrance Day is hanging over the Nagorno-Karabakh process, Aliyev said.

"Burns stressed that the U.S. believes that progress on the Turkey-Armenia protocols could create political space for Sarkisian to be more flexible on Nagorno-Karabakh (NK). He continued that the reverse was also true, that a failure of the Turkey-Armenia process would almost certainly result in serious negative consequences for the NK process. Aliyev said that NK progress would require a minimum of five or six months. He suggested that the entire Turkey-Armenia protocol ratification process be delayed until after April 24," the document reads.

Azerbaijani president is quoted as saying, "If there were no deadline, maybe we could see how to combine our efforts (to resolve NK)".

"Aliyev pushed back with his usual warnings about the negative effects of Turkey-Armenia protocol ratification without being proceeded by NK progress. He darkly predicted postponement of

any NK settlement; no comprehensive regional security improvement; damage to Turkey-Azerbaijani relations; no real partnership between Turkey and Armenia; further isolation of Central Asia; the undermining of energy projects; and damage to Georgia, both in lost transit income, but also in its role as the sole land corridor between Russia and Armenia," the document says.

Aliyev complained about Armenians' suggestion to determine precise date of a referendum on final status of Nagorno-Karabakh.

"This, Aliyev argued, undermined the entire framework of the agreement, which is premised on an eventual referendum (with no definite timeframe) in exchange for legalizing "the illegally established regime in NK." He also noted that Armenia is vulnerable to isolation because it is dependent upon remittances from its Diaspora, as well as imports of gas and electricity. "After 18 years of negotiation, we have tested all options. If this phase (of Minsk Group talks) ends, what is next?" the President asked aloud," the document mentions.

As to Medvedev's involvement in the Karabakh peace process, Aliyev said he was convinced his efforts have been sincere.

According to WikiLeaks-released document, Aliyev also supported Iran's economic isolation and believed it could be effective if enforced by a broad coalition.

Assemblyman Mike Gatto, ACA Discuss Armenian American Issues

GLENDALE -- Members of the Armenian Council of America met with California State Assemblymember Mike Gatto this week to discuss a number of issues of concern to his large Armenian-American constituency. Gatto's district, which includes the cities of Glendale, Burbank in their entirety and portions of North Hollywood, is home to the largest concentration of Armenian-Americans in the United States.

During the hour-long meeting, Assemblymember Gatto briefed the ACA representatives on Governor Jerry Brown's proposed budget and its impact on Californians. The Assemblymember also informed the ACA representatives on Assembly Bill 173 (AB 173), which he introduced, and Assembly Joint Resolution 2 (AJR 2) introduced by Assemblymember Portantino with co-authors Assemblymember Achadjian,

Gatto, and Halderman, and State Senators Berryhill, De León, Liu, Simitian, Wyland, and Yee.

AB 173 would extend the deadline for Armenian genocide victims or the heir or beneficiary of that victim, who has a claim arising out of an insurance policy or policies purchased or in effect in Europe or Asia between 1875 and 1923, to bring a legal action to recover on that claim in a court in this state.

AJR 2 would designate April 24, 2011, as "California Day of Remembrance for the Armenian Genocide of 1915-1923." The Resolution also calls on President Obama and Congress to formally recognize by its proper name, the atrocities committed during the genocide and calls on Turkey to acknowledge its role in the Armenian Genocide and the deaths of more than 1.5 million people.

ACA Attends California State Senator Kevin de León's Swearing-In Ceremony

LOS ANGELES -- Newly elected California State Senate Member Kevin de León (D-Los Angeles) took the oath of office on Thursday, January 20, 2011. The oath was administered by Associate Justice of the Supreme Court of California, Judge Carols R. Moreno and was attended by dignitaries, State and local elected officials, and community leaders including members of the Armenian Council of America.

Senator de León's Senatorial district represents a diverse community including portions of Little Armenia. As the Senator stressed, "Our diversity is our strength. There is no place on Earth that offers the rich tapestry of humanity that exists right here in this Senate District. It is in this fabric that we find beauty and promise. We have the tools among us and in us to create our own opportunity."

As a member of the State Assem-

bly, the Armenian Council of America has had a great relationship with the then Assemblyman de León', "we are confident that the Senator will continue his advocacy towards issues dear to the Armenian American community and help lead the State out of financial difficulties, while keeping in mind what is important for the future of his constituency," stated ACA member Razmig Der-Tavitian.

Senator de León is a Democrat member of the California State Senate, elected to serve the California's 22nd Senatorial district in November 2010. The district includes East Hollywood, portions of Little Armenia, Echo Park, Elysian Valley, Mt. Washington, Lincoln Heights, South Los Angeles, the Cities of Alhambra, South Pasadena, San Marino, Vernon and Maywood and unincorporated portions of Los Angeles County

Armenian Ombudsman Resigns To Take Up UN Job

YEREVAN -- Armen Harutiunian, Armenia's state human rights defender, has officially resigned to take up a high-level United Nations post in Central Asia.

Harutiunian will serve as the regional representative of the UN's Office of the High Commissioner for Human Rights. He will be based in Kyrgyzstan's capital Bishkek.

Harutiunian announced on Wednesday that he formally tendered Tuesday his resignation to Armenia's parliament, which has the constitutional authority to appoint ombudsmen nominated by the president of the republic.

Under Armenia's constitution, speaker Hovik Abrahamian has to formally notify parliament deputies of Harutiunian's decision to step down at the earliest parliament session. The resignation will be deemed accepted if the ombudsman does not withdraw it within the next three days.

"That means I will serve as ombudsman until February 11," Harutiunian told a farewell news conference. He said he has not discussed the matter with President Serzh Sarkisian and refused to speculate on his potential successors.

The 46-year-old lawyer served

as former President Robert Kocharian's legal adviser before being elected ombudsman five years ago. Harutiunian incurred Kocharian's ire in March 2008 when he criticized the Armenian authorities' harsh response to opposition demonstrations staged after a hotly disputed presidential election.

But he subsequently endorsed the findings of an Armenian parliamentary inquiry into the crackdown. The inquiry conducted by pro-government lawmakers concluded that the use of lethal force against opposition protesters was largely justified.

Opposition leader Levon Ter-Petrosian branded the ombudsman as "one of the most ardent advocates" of the current President Serzh Sarkisian

Snowfall Disrupts Traffic In Yerevan

YEREVAN -- Armenia's first heavy snowfall of this year caused dozens of minor car accidents in Yerevan and briefly disrupted traffic in and outside the capital on Tuesday.

The snowfall began early in the morning and continued throughout the day. Some of the city's main thoroughfares were blocked by traffic jams in the morning and at noon, with municipal authorities struggling to quickly clear all roads of snow and ice. Most of them became passable later in the day.

There was also a major disruption in public transport during the morning rush-hour. "I've been waiting here for a long time," said one woman standing at a bus stop. "There are no buses, no taxis. The taxis driving by are full."

"Why didn't they work all night?" another pedestrian complained angrily. "They [municipal authorities] have said on TV that they've got this much salt, this much sand, that they've got everything. But where is that stuff? Where are the snow-ploughs?"

But Gagik Khachatryan, head of public services at the Mayor's Office, defended the authorities' response to the emergency. "All the services have been up working since five o'clock in the morning," he told RFE/RL's Ar-

menian service, while monitoring traffic on a busy street together with road police officers.

"We have stored enough salt and sand. It's just that vehicles are interfering with our cleaning work," said Khachatryan. He blamed traffic jams on cars getting stuck because of worn-out tires.

Major Arsen Arshakian, a senior official at the Yerevan road police, said at least 25 car accidents were registered by his servicemen within several hours. He said they caused only minor injury.

According to Norik Sargsian, a senior official at the national road police, the snowfall caused little disruption on highways across Armenia. "We have no closed highway sections," he said, adding that only two highways became "difficult to pass" in the morning.

On one of those roads, a car carrying three journalists fell into a roadside ravine and turned over. None of them suffered injuries.

One of the journalists, Gagik Shamsian, said they were riding back to Yerevan after failing to reach the town of Artik on assignment. "The road was completely impassable," he said.

at a rally held in Yerevan last November.

Harutiunian remained on Wednesday cautious in commenting on the fate of about a dozen Ter-Petrosian loyalists remaining in prison. "Of course, as a human rights defender, I would be happy if those people were free today," he said. "But as a lawyer, I understand that there are problems there and they need to be solved in a

legally accurate manner."

"It's not that all those individuals can be set free in one order," he added. "Each case requires a particular approach."

The outgoing ombudsman did not discuss these politically charged cases and the broader fallout from the 2008 unrest in his last human rights report submitted to Sarkisian and the parliament leadership on Tuesday.

ArmenienInfo.net
News. Informationen. Kommentare.
massispost.com
daily news updates

The Marginalization of Armenian Society

Will the dispossessed electorate be a factor for future change?

By Armen Arakelyan

The public rallies organized by Tigran Karapetyan, the periodic protests staged against the Armenian government, the president and the mayor's office, verify that a new political impetus or force is taking shape in Armenia – the marginalization of the masses; i.e. the formation of an Armenian lumpenproletariat. (In German the word literally means “rag proletariat”).

This gradual marginalization process of society continues in Armenia. What are the causes and where might it lead? First, this societal marginalization is a product of Armenian government policy, which at its core results in the deepening of the social divide. Some might argue that it results from the government's inability to halt the process.

The economic, social and judicial policies of the regime are directed towards satisfying the interests and requirements of a very specific elite segment of society and, as a rule, aims towards the monopolization of all essential commercial and economic sectors.

As a result, small and medium sized businesses are disappearing. Thus, the middle class is vanishing as well. Society is being divided into rich and poor segments. The former, comprised of a limited segment of monopoly oligarchs are becoming the only practical guarantee for the retention of power by the authorities. The ranks of the poor are being filled with ever increasing segments of society marginalized from that government and its various power bases.

Given such proportionality, it is

this latter sector that is taking the full brunt of each deterioration in social life based on objective conditions – inflation, low wages, etc.

This actual anti-socialization also becomes possible by setting disparities within the human rights defense field. Informal divisors are placed between the privileged and those remaining below who shoulder the full burden of responsibility.

This state of affairs that has arisen in Armenia pushes a wide variety of social issues to the front and center – guaranteeing minimal conditions of human life and defense of certain inalienable rights. This current reality pushes all others to the backburner – all national, political, ideological and cultural issues.

In the past, if one occasionally saw small groups of people protesting in front of various government buildings that their rights had been violated, now such sights are a daily occurrence.

Moreover, the threats voiced by these disgruntled individuals and groups to take drastic action are growing.

It is clear that a resistance movement has started from these once isolated and limited actions that still remain mostly unorganized. Any type of consolidation remains restricted to individuals sharing the same narrow set of problems, people from similar social “castes”. Thus, it is too premature to speak about any type of mass social movement.

This is due to two realities. First, since this budding movement is spontaneous it lacks any real political content and isn't being led by any political force. Second, the traditional Ar-

menian mentality of – “I don't get involved with others” – also prevents needed organizing and mobilization. Thus we wind up with street vendors, incensed that they can no longer ply their wares, protesting separately; those who bring in goods from Turkey, angry with a doubling of freight rates, protesting on their own; and disgruntled community leaders doing their own thing.

Nobody supports the other. Nor do the protestors want, or understand the need, to mobilize a common front for struggle.

Thus, within the ruling circles, the growing belief is that there isn't really anything serious to worry about. Even if these protests of separate social sectors expand, they will never lead to a all-encompassing movement of social unrest. This also allows the authorities to keep neglecting the underlying causes for the protests and their cause and effect links.

To a certain degree, the government is correct in its approach. The problem is that the political forces still remain indifferent to the impulses arising from the society automatically consolidating via the process of marginalization. Certain forces are simply not capable of assuming leadership of the movement, given that they find themselves in a insignificant position.

The problem facing the government and the ruling coalition forces is not to lead this movement but to extinguish it, or at best, to keep it manageable. The regime would like to avoid any potential headaches if possible.

With this aim in mind, conveniently exploiting the “Tigran Karapetyan phenomenon” is a true brainstorm. On

the one hand, the blossoming social protest movement is discredited and deprived of any content, and on the other, those segments of society caught up in the phenomenon are manipulated and depoliticized.

In Armenia today, only three forces have the potential to place the movement on a positive political track: the ARF, the Heritage Party and the HAK. The first two are clearly in a wait and see holding position and have no overwhelming desire to get active. Then too, they simply aren't able to.

HAK (Armenian National Congress) possesses all the requirements to assume a leadership role for the burgeoning movement. But it displays a principally incorrect approach regarding it. The HAK sees the movement as merely an uncontrollable “lumpen” mass, and not as a movement with which to politicize society.

In reality, however, HAK is waging a struggle against the same underlying causes that are at the core of the marginalization process. What has started is also a struggle for civil rights, draped in a veil of super-socialized issues.

It is also clear that this spontaneous social movement, if placed on a systematic, institutional basis, can be infused with real political content because, no matter how tragic, that segment of society is being marginalized that should perform the role of the middle class.

HAK, by artificially inserting a differentiation between these two categories, is simply depriving itself of the opportunity/possibility of becoming

Continued on page 4

Armenia: Egypt Events Energizing Opposition in Yerevan

By Marianna Grigoryan

Inspired by recent developments in North Africa, Armenia's largest opposition coalition is preparing for “large-scale rallies” in Yerevan's Freedom Square starting on February 18.

The government's public response to the announcement by Levon Ter-Petrosian's Armenian National Congress (ANC) has been muted. But official actions suggest that authorities are taking the potential for an “Egypt Effect” in Armenia seriously. Soon after the ANC revealed its protest plans, Yerevan city officials countered that Freedom Square would be off limits because it would be the scene of “sporting and cultural events” from February 15-March 15.

ANC leaders say that if they can't secure permission to rally in Freedom Square via PR efforts and official application procedures, they will simply protest without a city permit.

Freedom Square has long been the preferred site for opposition rallies, and it was the scene of the 2008 post-presidential election crackdown, during which at least 10 people were killed. The date selected for the rally – the eve of the date of the 2008 presidential election, a vote that the ANC

claims was stolen from Ter-Petrosian – is designed to reinforce the opposition message.

Ter-Petrosian, a skilled orator and former president, has repeatedly pledged to restart the ANC's rallies in Freedom Square and has routinely had to contend with supposed city “scheduling conflicts.” When the ANC has staged protests at other venues in recent years, they have failed to attract large numbers.

This time, timing may be on the ANC's side, some analysts believe.

Aside from heated discussions among Armenians about the changes underway in Egypt and Tunisia, economic discontent is brewing in Armenia. An ANC demonstration, if it takes place, would come on the heels of angry protests by Yerevan street traders, whose activities were recently banned. High prices – consumer prices in 2010 increased by 8.8 percent compared with the previous year, according to the National Statistical Service – and near-double-digit inflation (9.4 percent in 2010) are fueling a growing sense of discontent.

“Revolutions act like contagions,” said Manvel Sarkisian, a political analyst at the Armenian Center for National and International Studies. “In any event, the incidents in Tunisia and Egypt have

already affected Armenia's domestic life; the opposition has whipped up its excitement, and the authorities are responding accordingly.”

For now, the reactions of both sides are “predictable,” Sarkisian said. For the opposition to succeed in promoting substantive political changes, he added, Ter-Petrosian and others have to move beyond simply talking about holding protest rallies. “They must set goals and achieve them,” Sarkisian said.

The leader of the opposition Heritage Party's parliamentary faction, Stepan Safarian, agreed; while the complaints of protesters in Egypt and Tunisia may resonate in Armenia amid the simmering discontent about runaway prices and dwindling jobs, staging a rally, by itself, is not much of a political goal. “We need to clarify the issues,” said Safarian. “Occupying Freedom Square cannot be a goal when we face the problem of restoring the rights of the people and many other important issues.”

Eduard Sharmazanov, the spokesperson for President Serzh Sargsyan's Republican Party of Armenia, downplayed the chances that the Egyptian and Tunisian uprisings will prompt a large number of Armenians to take to the streets. “There is some discontent in Armenia, but there are no grounds for a social revolt,”

Sharmazanov. “Armenian authorities are determined to carry out reforms to alleviate the consequences of the [economic] crisis.”

One Yerevan pensioner, 63-year-old Janik Avagian, scoffed at such rhetoric, and indicated a readiness to protest. Social and economic conditions, Avagian asserted, were worsening by the day. “Everything gets more expensive, the public utilities, the food, life, and the authorities only give promises,” Avagian said.

In contrast to Avagian, one Yerevan taxi driver said that while events in Egypt had captivated the attention of Armenians, he personally remained reluctant to throw his support behind Ter-Petrosian. The driver, who declined to give his name, voiced disappointment over the outcome of the protest movement in 2008, and expressed the belief that Ter-Petrosian was merely trying to position himself for another presidential run in 2013. “After hundreds of thousands of people attended his rallies, and the notorious events [of 2008], Levon Ter-Petrosian dropped out of sight, and now he shows up again,” said the driver. “Why should I believe him?”

Editor's note:

Marianna Grigoryan is a freelance reporter in Yerevan and the editor of MediaLab.am.

Armenian Bar Association Accepting Applications For its Sixth Annual Scholarship Program

LOS ANGELES -- The Armenian Bar Association is accepting applications for its Sixth Annual Scholarship Program. The Program is designed to support meritorious students of Armenian descent attending, or accepted for admission to, an approved law school in the United States, Armenia or elsewhere. Recipients must demonstrate an outstanding academic record as well as a strong commitment to the Armenian community, particularly in humanitarian and/or law-related endeavors. The Scholarship Program is primarily funded by donations and by fundraising events hosted by the Armenian Bar Association. In addition to the Scholarship Program, the Armenian Bar Association supports Armenian law students through its varied programs and events including the mentorship and internship programs and presentations by legal scholars.

Students interested in applying for an Armenian Bar Association scholarship should obtain an application at the Armenian Bar Association's website (www.armenianbar.org).

The application deadline is April 30, 2011. The application must either be postmarked by April 30, 2011 or if e-mailed, it should be received no later than midnight (PST) of April 30, 2011.

The Armenian Bar Association is the largest organization of Armenian lawyers in the world. The Armenian Bar Association performs many func-

tions on behalf of the Armenian community, such as responding to the press or media about topics relating to Armenians, educating American-Armenians regarding their legal rights, and advocating the rule of law in Armenia, all of which are important aspects of advancing both the economic and the humanitarian well-being of Armenia. The Armenian Bar Association also has engaged in many cross-national efforts between the United States and Armenia, such as hosting Armenian attorneys and judges in the United States and promoting Armenian-American attorneys' involvement in the Armenian business and legal world, both as educators and as advisors.

On April 29 - May 1, 2011, the Armenian Bar Association will hold its 22nd Annual Meeting in San Francisco, California. For information on how you can register for this meeting, go to the Armenian Bar Association's website at www.armenianbar.org.

Hranush Hakobian Announces Plans For 'Diaspora Parliament'

Continued from page 1

Changes in its text must be backed by at least one third of Armenia's 2.4 million eligible voters.

The Armenian authorities already pushed through a long list of constitutional amendments in a 2005 referendum marred by opposition and media allegations of vote rigging. One of those amendments lifted a constitutional ban on dual citizenship. It was meant to strengthen Diaspora Armenians' links with the country of their ancestors.

Who and How Will Diaspora Members be Elected

Several questions are raised in connection with the intention to make the Parliament bicameral involving also representatives of the Diaspora.

1. When is Serzh Sarkisian going to make such a proposal – before or after the 2012 parliamentary election?
2. When will Armenia hold a

Constitution Referendum through which the Parliament will have the right to have two chambers - parallel to the 2012 election, on the same day or in the period between the two elections in 2012 and 2013, or after the presidential election?

3. How does Serzh Sarkisian imagine the election of Diaspora members? Who will have the right to run? Who will have the right to vote? What mechanism the election will have? Should the voters and candidates be Armenian citizens? Should the candidates live in Armenia?

4. Will the creation of a second chamber mean that the election of the existing chamber members will be only through a proportional mandate?

The answers to these and other questions will reveal the real goal of the initiative: whether it is aimed to modernize the state management system or the power is just creating another circle of reproduction involving also the Diaspora.

The Marginalization of Armenian Society

Continued from page 3

ing active and, in general, is alienating itself from the real social demands of the people. This just might lead to the eventual marginalization of HAK itself because the self-serving nature of its actions will become evident.

Recently, we learnt that a session

of the HAK's economic affairs committee convened and that members discussed such matters as the forcible cessation of street trade and recent government steps leading to the illegal increase of custom duties by the government and the monopolization and oligarchic domination of the economy. It would thus seem that the HAK is

Justice Marvin and Jane Baxter Appellate Law Center Dedicated at UC Hastings College of the Law

SAN FRANCISCO – The Justice Marvin and Jane Baxter Appellate Law Center at the University of California Hastings College of the Law in San Francisco was dedicated at a special ceremony on the evening of January 20, 2011. The Center and its state-of-the-art Moot Court courtroom is the result of a generous gift made in honor of the Baxters.

Justice and Mrs. Baxter were joined at the dedication ceremony by their children, grandchildren, family, close friends, and colleagues on the Supreme Court of California.

Former California Governor George Deukmejian said, "Gloria and I have had the pleasure of knowing Marvin and Jane Baxter for over 35 years. We are proud to congratulate them and their family on this wonderful occasion. Justice Baxter has served the people of California in both the judiciary and executive branches with great distinction. I always appreciated his wise counsel."

Marvin Baxter, a grandson of Armenian immigrants, was raised on a farm in Fowler, California, and earned

his Bachelors degree in Economics from California State University, Fresno. After graduating from UC Hastings, Baxter served as a Fresno County deputy district attorney before practicing law with a Fresno law firm. He also served as President of the Fresno County Bar Association. As Appointments Secretary to Governor George Deukmejian, he was the Governor's principal advisor on all gubernatorial appointments to the executive and judicial branches of government. He assisted in the appointment of more than 700 judges.

In 1988, Governor Deukmejian appointed Baxter as an Associate Justice of the Court of Appeal, Fifth Appellate District, headquartered in Fresno. He was elevated to serve as an Associate Justice of the California Supreme Court in 1991 and in 2002 won reelection for a new term of office. Justice Baxter is Vice-Chair of the Judicial Council of California and is Chair of its Policy Coordination and Liaison Committee. He received the 1998 Distinguished Alumnus Award from Hastings, and is a Director Emeritus of the law school.

Armenian Army Celebrates its 19th Anniversary

Continued from page 1

forces. After a short while, the Defense Ministry formed its central administration with general headquarters, departments and divisions. In 1992, the ministry began the army enlistment procedures throughout the republic, establishing a firm tradition of replenishing the army with conscripts.

The establishment of the Armenian army is inseparably related to the history of building the Armenian statehood, as both were interrelated and interdependent processes, dating back their origins to February 1988, a period which marked the beginning of Karabakh liberation struggle.

While coming into existence, the Armenian army had to pass a long way, full of difficulties and obstacles.

The defense ministry singles out three main stages in the context of the fundamental processes and basic tasks it had to deal with throughout this period.

First Stage : February 1988 - May 1992 – This period marked an active stage in Karabakh movement, exacerbating the Armenian-Azerbaijani relations. It was a time when ensuring civilians' security in Armenia and

Nagorno Karabakh became an urgent issue

Second stage: June 1992 - June 1994 – Waging a de facto war with Azerbaijan, the independent republics of Armenia and Nagorno Karabakh committed themselves to the task of creating an army.

Third stage: June 1994 - present – This stage can be characterized as period of sustainable development when army building gained a new momentum raising the efficiency of its forces and achieving the step-by-step elimination of barriers between the army and the society. The ceasefire accord signed with Azerbaijan enabled the Armenian authorities and the army to direct all their efforts to the final formation of the country's armed forces.

Events to celebrate the army's day have been organized throughout the country since yesterday. At 11:00 on January 28, the high command of Armenia's defense forces will visit Yerablur pantheon to pay respect to the memory of the killed freedom fighters. The celebration events will last through evening. The National Academic Theatre of Opera and Ballet will host a festive concert to crown the day.

Tert.am

trying to crystallize its positions and possible solution options.

This signifies that the possibility still exists for the HAK to assume leadership of the movement.

Editor's Note:

1) Marxian and even some non-Marxist sociologists now use the term to refer to those they see as the "victims" of modern society, who exist outside the wage-labor system, such as beggars, or people who make their living through disreputable means: prostitutes and pimps, swindlers,

carnies, drug dealers, bootleggers, and bookmakers, but depend on the formal economy for their day-to-day existence. (Wikipedia)

2) Franz Fanon described the lumpen-proletariat as "one of the most spontaneous and the most radically revolutionary forces of a colonized people." However, it is an ignorant and desperate class, particularly susceptible to being co-opted by counter-revolutionary forces. Therefore, he claimed, education of the dispossessed masses should be central to revolutionary strategy. (Wikipedia)

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ ՏԵՐ ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ (1865-1939)

ԴՈԿՏ. ԶԱԽԷՆ Ա. ՔՀՆՅ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի ուսեալ եւ ընտիր միաբաններէն եղաւ Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Մագիստրոս, լման յիսնամեակ մը գործակիցը դառնալով Մկրտիչ Ա խրիմեան, Մատթէոս Բ Իգմիրլեան, Գէորգ Ե Սուրբնեանց, եւ խորէն Ա Մուրաթեզեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներուն: Ան փայլեցաւ որպէս Մայր Աթոռոյ երիցագոյն անդամ, Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի նախանդամ, ձեռագրագէտ, մատենադարանապետ, ներհուն բանասէր եւ պատմագէտ, մնալով հանդերձ թեմակալի իր պաշտօնին վրայ որպէս Առաջնորդ Վրաստանի եւ Իմերեթիայի միացեալ թեմին (1913-1916), եւ տարի մըն ալ՝ Աստրախանի թեմին (1916-1917):

Մեսրոպ Մագիստրոս ծնաւ 1865 թուին Տաթևի Շիկահոս գիւղը եւ 1887-ին ընդունուեցաւ Դորպատի համալսարանէն՝ աւարտելով դասական բանասիրութեան բաժինը 1891 թուին: Յաջորդ տարին հրաւիրուեցաւ Մայր Աթոռի Գէորգեան ձեմարանէն հայագիտութիւն դասաւանդելու, եւ 1893-ին կուսակրօն քահանայ ձեռնադրուելով դարձաւ միաբան Մայր Աթոռի: Ամիս մը ետք ուղեւորեցաւ Երուսաղէմ ուղեկցելու համար ընտրեալ Հայրապետ Տ.Տ. Մկրտիչ Ա խրիմեան Հայրիկ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին: Խրիմեան Հայրիկի արտօնութեամբ Պետերբուրգ մեկնեցաւ համալսարանական ուսումը շարունակելու ուրկէ «Մագիստրոս»-ի ակադեմիական տիտղոսը ստանալով վերադարձաւ, գրելէ ետք իր աւարտածաւր «Աստուածաշունչի Հայերէն Թարգմանութեան Պատմութեան» մասին:

Խրիմեան Հայրիկի վախճանումէն ետք, երբ 1909-ին Տ.Տ. Մատթէոս Բ Իգմիրլեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ընտրուեցաւ, Մեսրոպ Մագիստրոս վարդապետ այս անգամ եւս որպէս ուղեկից Կ. Պոլիս գնաց եւ վերադարձին կաթողիկոսական օժումէն ետք ինք առաջինը եղաւ եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն ստանալու 1909 թուի Հոկտեմբերին: Տարի մը ետք Մատթէոս Բ Կաթողիկոս զինք նշանակեց Գէորգեան Հոգեւոր ձեմարանի տեսուչ:

Անակնկալ միջադէպ մը պատահեցաւ մինչ այդ երբ ընտրեալ Մատթէոս Հայրապետը իր օժումէն առաջ ինքնագիր հրաժարական մը գրելով զայն պիտի ուղարկէր Ռուսիոյ Կայսեր իր անկարութիւնն ու առողջութիւնը պատրուակելով: Իր այդ շփոթ եւ անփոյթ կացութեան մէջ իր գրասենեակը կանչած է երկու միաբաններ իրենց խորհուրդը առնելու համար, մին Յուսիկ Վրդ. Զոհրապեանն էր եւ միւսը նոյն ինքն Մեսրոպ Վրդ. Մագիստրոս: Երկուքի ներկայութեան գրոցէն հանելով հրաժարման գիրը նախ մէկուն եւ ապա միւսին կուտար որ կարդան առանձին: Ապա կը հարցնէր իրենց կարծիքը եւ անոնք ալ զարմանքով կը զգուշացնէին զինք որ նման քաջ մը չառնէ, քանի որ միայն ամիս մը մնացած էր հայրապետական օժման, ամէն ինչ պատրաստութեան մէջ էր, ու այդ քաջը կրնար միայն անհարկի գայթակ-

ղութիւն պատճառել Հայ Եկեղեցիէն ներս: Իգմիրլեան լսելէ ետք երկուքին խօսքը «կը խոստանայ» մնալ իր Աթոռին վրայ խնդրելով որ ոչ ոքի չյայտնեն այդ մասին: Նամակը ետ գրոցին մէջ կը դնէ եւ հարցը կը փակուի:

Սիաբան Մայր Աթոռի Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսի վաստակը մեծ եղած է որպէս միաբան եւ նաեւ որպէս թեմակալ առաջնորդ: Որպէս մատենադարանապետ իր ջանքերով 1908-1911 տարիներուն Էջմիածնի Մատենադարանի նոր շէնքը կառուցուած է ուր 1912 թուին փոխադրուած են Մայր Աթոռի ձեռագիր մատենաները:

Գէորգ Ե Կաթողիկոսի օրով, 1926 Յունուար 28-էն Փետր. 26, Մայր Աթոռի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի մէկ կարեւոր նիստին երկու նախանդամ հոգեւորականներէն մին եղած է Մեսրոպ Մագիստրոս իր պաշտօնակից եւ Հայրապետական Աթոռի Տեղակալ Խորէն Արքեպ. Մուրաթեզեանի կողքին: Նախագահողն է եղած Գէորգ Ե Կաթողիկոս: Այդ նիստի հակիրճ տեղեկութիւններն ու լուսանկարը բանալին կը կազմեն յաջորդող տասնամեակի դժնդակ տարիներուն երբ հայ եկեղեցականներ հալածուեցան, բանտարկուեցան ու

նահատակուեցան: Յիշեալ Ժողովին ներկայ եղած են ինը եպիսկոպոսներ, որոնց վրայ նորեր ձեռնադրուեցան եւ Գէորգ Կաթողիկոսի վախճանման տարին Մայր Աթոռին մէջ եպիսկոպոսաց թիւը 17-ի բարձրացած էր: Շուտով սակայն անոնցմէ չորսը իրենց բուն տարկութեամբ հեռացուեցան Աթոռէն: Անոնք էին Արտակ Սմբատեան, Իսահակ Տ.Միքայէլեան, Արիստակէս Զուլուեան եւ Թադէոս եպիսկոպոսներ:

Մեսրոպ Մագիստրոսի ներկայութիւնը Մայր Աթոռ կենսական եղած է երբ ինքն էր նախագահող հոգեւորականը նորընտիր Խորէն Ա Կաթողիկոսի օժման՝ 1932 թուին որ կատարուեցաւ հանդիսութեամբ, եւ մասնաւորաբար յատկանշելի 10 եպիսկոպոսներու մասնակցութեամբ, թիւ մը որ այդ տարիներուն անկարելի պիտի նկատուէր: Անշուշտ անոնցմէ ոմանք արտասահմանէն մեկնած էին ընտրութեան եւ օժման համար: Մեսրոպի ներկայութիւնը Խորէն Կաթողիկոսի կողքին շատ կարեւոր էր մինչեւ Կաթողիկոսին բռնամահ վախճանը որ մեծապէս ազդեց Մեսրոպ Մագիստրոսի վրայ, որ իր կարգին եւս հեռացաւ Մայր Աթոռէն: Հալածանքներու հետեւանքով 1937 թուին Մայր Աթոռ կը մնային միայն հինգ եպիսկոպոսներ, եւ ընդամէնը 19 միաբաններ:

Գրական Վաստակը
Մտաւորական սերունդի լաւագոյն ներկայացուցիչներէն մին

եղաւ Մագիստրոս Արքեպիսկոպոս իր գրական, ձեռագրագիտական, պատմագիտական ծաւալուն երկերու հեղինակ դառնալով: Մնացուն կարելի է նկատել, թէեւ տակաւին կասկածելի, «կորսուած» կարծուած 9-րդ դարու պատմիչ «Շապուհ Բագրատունիի Պատմութիւն»ը զոր գտան եւ 1921 թուին հրատարակեցին Վաղարշապատի մէջ երկու սրտակից բանասէրներ՝ Մեսրոպ Եպս. Մագիստրոս եւ Գալուստ Տէր Մկրտչեան (Միաբան):

Մագիստրոսի ծաւալուն աշխատանքին մաս կազմեցին նաեւ շատ կարեւոր «Ընդհանուր Յուշակ Հայերէն Ձեռագրաց» ստուար հատորը որ կը բովանդակէ մանրամասն նկարագրութիւնը 23,500 հայերէն ձեռագիրներու: Նաեւ «Աստուածաշունչի Հայերէն Թարգմանութեան Պատմութիւնը» (ռուսերէն), հրատարակուած Ս. Պետերբուրգ 1902-ին, «Սոկրատայ Սքոլաստիկոսի Եկեղեցական Պատմութիւն»ը, Վաղարշապատ 1897, «Նկարագրութիւն Հոգեւոր Վարուց Յովասափուր՝ Որդուց Թագաւորին Հնդկաց», Վաղարշապատ 1897, «Հատուածք Երկաթագիր Հին Կտակարանի՝ Հանդերձ Հնագրական Պատկերաւ», Պետրոգրատ 1915 (ռուսերէն):

Շապուհ Բագրատունիի
«Պատմութիւն»ը
Կարեւոր կը նկատեմ այստեղ
անդրադառնալ վերոյիշեալ Շա-
Շաք.ը էջ 18

Կապուակերպութեամբ՝

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ
ՓՐՕՖ. ԳԱԳԻԿ ՄԵԼԻԿՅԱՆԻ ԻՆՏ
Իր Ինդիանական
"GUILTY UNTIL PROVEN INNOCENT"
Հատորին մասին

Antioxidantներ, ճաշեր, Լրացուցիչներ և Գեղեցկագիտական Անարկաներ

Ուրբաթ, Փետրուար 18, 2011, Կրեկոյեան ժամը 8:00ին
Պոլսահայ Միութեան «ՀՐԱՆԳ ՏԻՆԲ» սրահին մէջ
19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306
Մանրամասնութեանց համար Ինտաձայնել՝ Տէր. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեանին (818) 800-1976 (cell)
Մուտքը Ազատ
Հիւրասիրութիւն

THE CULTURAL COMMITTEE
OF THE ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS
Present an Illustrated talk by
Professor GAGIK MELIKYAN
"GUILTY UNTIL PROVEN INNOCENT"
Antioxidants, Foods, Supplements and Cosmetics

Friday, February 18, 2011 at 8:00 PM at OIA's "HRANT DINK" Hall 19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306
For info please contact: Dr. Ohannes Kulak Avedikyan at (818) 800 - 1976

FREE ADMISSION RECEPTION

ՅԱԿՈՒ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՆԱՄԱԿԱՆԻ (ԸՆՏՐԱՆԻ)

ԶԱՆԻԲԵԿ ԶԱՆԻԲԵԿԵԱՆ

Անշուշտ, ծնողի նկատմամբ երախտահարության գալակներով եւ օրէցօր մեր այս ծաղկուն աշխարհում, ասում են, թէ ուրացող, կամ հենց բերանի կաթնահամր մտահանող-գտնողները շատացել են, բայց չէ, սուտ է, չհաւատա՞ք... Աշխարհի շինութիւնն ու շէն մնալը՝ անշրջանցելի երեւոյթ է: Ասել է, թէ բնականաբար շէն ապրումներով բերան բացեմ, ասեմ, թէ առաւել ընդունելի երեւոյթ է, երբ գալակները՝ ոչ միայն փոխհատուց սէր, գուրգուրանք եւ ապահովող նեցուկ են մնում, այլեւ՝ հասարակական կեանքում տեղ ու դեր գրադեցնող ծնողների երազանքն ի կատար՝ աչքաթող չանելով են արարուած միտք ու բաների հաւաքն անում, յաւելում իրենցը եւ հաւատում գենի իմաստութեանը, որ այն՝ շարունակաբար փոխանցուելու է սերնդափոխ անողներին...

Ասել է, թէ ազնիւ մետադ՝ ոսկու բնածին լինելը՝ որքան էլ հողածածկ եւ անհայրենիք, բայց աչքումն աչքի, մարդու կողմից վերամշակուելով՝ աւելի է փայլատակուում... Եւ ճիշտ ու ճիշտ... աշխարհով մէկ հայութիւնն փոռողների մեղքը մնայ իրենց շինքին... ու այդպէս էլ է... երբ հենց ու հենց ոսկեայ վերարժեւորումներ դրսեւորող հայը՝ համամարդկային թատերաբեմում ուրոյն տեղ ու դիրքում, այն էլ՝ յաւիտեանս յաւիտենից է յառնուած մնալու...

Եւ արդ, որդի՝ Հենրիկ Անասեան՝ երգահան, երաժշտագետ, խմբավար, գրող-հեղինակ Հայը՝ միաժամանակ երախտաւորի համոզում-հաւատամք սնելով է անդրադառնում հօրը՝ մեծանուն հայագետ, պատմաբան, մատենագետ՝ Յակոբ Սեդրակի Անասեանին ու մարդկանց առաջ բացում նրա «ՆԱՄԱԿԱՆԻ»-ների դուռը...

Արդարեւ, իւրաքանչիւր հայ մարդու ներաշխարհի համոզում-հաւատամքը՝ լուսածին երեւոյթ է, եւ թող վերամբարձ չհնչի, երբ ինձ թոյլ եմ տալիս ասելու, թէ մարդանհատի կեանքը շարունակուելու լիալոյս եւ լիարժէք իմաստաւորման գիրն է գրում... եւ ինչ-որ տեղ, ինչու ոչ, անշրջանցելի սահմանում է բանը, որ հայր ու որդի պիտի մէկտեղուեն ու փոխանցուեն՝ թոռներին... ծոռներին... եւ այսօրինակ փաստագրումը մի նոր ձեւում յարատեւող Ոգու անմահութիւնն է փաստում...

Ու յառնում է՝ երկիր-մոլորակի վրայ գետին տրորող պատուաւոր Հայ՝ Յակոբ Անասեանի անաղարտելի ճամբանկար-գիրը... Եւ որդի՝ Հենրիկ Անասեանը այսօրինակ ծաւալուն գործընթացը թերթ առ թերթ, ժամանակին հօր կողմից հրատարակուած գիտական մեկնաբանութիւնները վերանայելուց վեր՝

թափանցել է հօր հետ հոգեւոր եւ գործնական առումով կապուած մարդկանց մօտեցումներին, հաղորդակցուելուն: Անշուշտ, նաեւ ինքն է այս «Նամականի» գրքի 443 էջի սահմանում՝ վերստին այդքան անգամ հաղորդուել վկայող հօր եւ բազում վկայողների հետ... Ինչը խօսում է այն մասին, որ բազում են գրախօսողի խօսք «չասողները» մերձ մնացել եւ ինձ նման ընթերցողին յուշել, որ նախ ամէն ինչ տեղը տեղի ասուել է, եւ՝ պարզապէս մի ընթերցող էլ ես՝ երեսներես ընթերցողներին՝ լիալոյս հաւատամքով հայցել՝ կարդալ «Նամականի» գիրքը, որ հենց՝ դասագիրք-նուէր է ընթերցողներին...

Ուրեմն եւ, տեղին կը լինի ընթերցողներով մէկտեղուենք, եւ հայր ու որդուն մէկտեղուած տեսնելով ասենք.

Բարին ընդ ձեզ, Անասեաններ...

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ «ԱՐԵՎԱԿԱՌԻՄ ԵՐԿԻՐ» ԳՐՔԻ ՄԱՍԻՆ

Լոյս է տեսել Ռ. Կորիւնի երրորդ գիրքը՝ «Արեւակառ իմ երկիր» անուանումով: Կազմի վրայի Սարեանական Հայաստանեան պատկերը, նրա վառ գոյները, բովանդակութիւնը առանց իսկ գիրքը կարդալու լաւատեսօրէն տրամադրուած է ընթերցողին նրա գրքի էութիւնը եւ տրամաբանութիւնը ընկալելու համար: Գրողը վարպետօրէն գուգակցել է սարբեր բնութի՝ պատմուածքի, հրապարակագրութեան, գրոյցի, ճամբորդական նօթերի, յիշողութիւնների վերաբերող նիւթերը, շատ մտերմիկ ձեւով, բարեկամաբար ներկայացնելով ընթերցողի դատին:

Ռ. Կորիւն գրողը շահում է իր մտածելակերպի պարզութիւնը մտազեղութեամբ, ժողովրդայնութեամբ, չի զարմացնում եւ արհեստականօրէն չի ուռճացնում իր ասածը, նա գրում է իր կողքի մարդկանց մասին նրանց լեզուով, նրանց համար: Նրա հերոսները սովորական մարդիկ են՝

արհեստաւորներ, բարեկամներ, ընկերներ, որոնց հոգեկան ներաշխարհը շատ հոգեհարազատ է հեղինակին, արտաքինից պարզամիտ թուացող շարադրման մէջ շատ մեծ խորհուրդ կայ նրանցում, իւրաքանչիւր նախադասութեան ինչոր չափով նպաստում է հայրենասիրական, ազգապահպանման, վարքի, ծնողների նկատմամբ վերաբերմունքի եւ առհասարակ դաստիարակման որոշակի ինդիւրների լուծմանը:

Ռ. Կորիւնի երրորդ գիրքը մէկ քայլ առաջ է նախորդներին, նա որպէս գրող պրպտումների մէջ է, ունի հարուստ նիւթ, մեծ պոտենցիալ, յոյսով եմ, որ ապագայում գործ կ'ունենանք անուանի գրողի հետ, որի գործերը կ'ընթերցուեն եւ մեր համոզմամբ կը գնահատուեն ըստ պատշաճի նաեւ հայրենիքում:

Իդուարդ Յովակիմեան
Մանկավարժութեան
Փրոֆեսոր

BEAT PRODUCTION PRESENTS:
VALENTINE'S ROMANTIC DINNER DANCE

COME & CELEBRATE YOUR SPECIAL VALENTINE WITH NATION'S MOST EXPERIENCED

HeartBeat dj
WWW.HEARTBEATDJ.COM

FRIDAY FEBRUARY 11TH 2011 @ PALLADIO HALL
1018 E.COLORADO ST.GLENDALE CA 91205.
DOORS OPEN @ 8.PM

20 KINDS OF APPETIZERS 2 MAIN COURSES:
A BOTTLE OF WINE & SOFT DRINKS INCLUDED \$70 P.P.
SURPRISE PERFORMANCES THROUGHOUT THE NIGHT.....

FOR TICKETS CONTACT:
VASKEN
818-288-7188 818-956-1555
EMAIL : DJVASKEN@YAHOO.COM

PROUD SPONSORS

SARKIS PASTRY
Glendale, Pasadena, Anaheim.

Men's Suit Outlet
Pasadena & Long Beach.
www.menssuitoutlet.net

GEORGO COBANI
Exclusive Italian Fashion For Men
Tel: 818-907-1047

PAOLO GIARDINI

EURASIAN AUTOMOTIVE
PASADENA

Best Record
Glendale
ARTESIA

Loe's HOAGIE HOUSE
Pasadena

Չեր Ծանուցումները
Վստահեցէք
«Մասիս»
Շարաքաթերթին

T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net

Հովանաորությունը՝

ՀԲԸՄ-ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ

ՏԻԱՐ ՍԻՆԱՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆԻ

ՀԲԸՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ-ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ ԵՒ ՀԲԸՄ ՎԱՁԷ ԵՒ ԹԱՄԱՐ
ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Պատիւն Ունի Հիւրընկալելու

ԴՈԿՏ. ԵՐՈՒԱՆԴ ԶՕՐԵԱՆԸ

Անդամ ՀԲԸՄ Կեդրոնական Վարչական Ժողովի

Եւ Հիմնադիր Նախագահի Համացանցային Համալսարանի

Պիտի Ներկայացուի ՀԲԸՄ-ի Ուսումնական Նորագոյն Հաստատութիւնը՝
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՑԱՆՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

ARMENIAN VIRTUAL COLLEGE

Ուրբաթ, 11 փետրուար, 2011 կ. ե. 8:00- ին

ՀԲԸՄ-ՄՏՎ Աղաճանեան Հանդիսարանի

6844 Oakdale Avenue, Canoga Park, California

ՀՀՀ-ին նպատակն է համացանցի ժամանակակից նուաճումներու միջոցով
փոխանցում՝ մշակութային կրթութեան եւ ընկերային կապերու:

Յաւելեալ տեղեկութեանց համար դիմել.

<http://www.avc-agbu.org>

ԹԵՆՈՐՔԱՆՈՎ ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ՏՈՒՐՍ (chocolate) ՍՊԱՌԵԼԸ ԱՌԸՆՉՈՒԱԾ Է ԸՆՇՈՒԱԾՈՒԹԵԱՆ ՅԵՏ

Վերջերս Միացեալ Նահանգներու մէջ կատարուած ուսումնասիրութիւններէն մէկը ցոյց տուած է, թէ ճնշուածութեան տառապող մարդիկը շատ աւելի մեծ քանակութեամբ տուրմ (շոքոլա) կը սպառեն, քան՝ հանդարտ վիճակի մէջ եղող մարդիկը, եւ թէ՛ որքան մեծ եղած է ճնշուածութեան տարողութիւնը, այնքան աւելի մեծ եղած է տուրմին քանակը:

Տարբեր միջավայրերու մէջ յաճախ ընդհանրացած է այն համոզումը, թէ տուրմը կը բարձրացնէ տրամադրութիւնը: Ամերիկայի մասնագէտները ըսած են, որ նշեալ երեւոյթը կրնայ ճիշդ ըլլալ, սակայն ցարդ անհրկազմաբարձր է չէ սպաքուցուած: Միւս կողմէ, սակայն անոնք նշած են, որ նոյնինքն տուրմը կրնայ ճնշուածութիւն յառաջացնողը ըլլալ եւ ոչ թէ՛ գայն մեղմացնողը:

Մասնագէտները իրենց ուսումնասիրութիւններուն մէջ նկատի ունեցած են մօտաւորապէս հազար տղամարդ ու կին: Անոնցմէ ոչ ոք ճնշուածութիւնը մեղմացնող դեղահատ գործածած է, ինչպէս նաեւ անոնք սրտի հիւանդութենէ եւ կամ շաքարախտէ տառապող չեն եղած: Մասնագէտները տեղեկութիւններ հաւաքած են նշեալ մարդոց ունեցած աննդականոն մասին, ինչպէս նաեւ՝ շաքարական անոնց սպառած տուրմին քանակին մասին: Նշեալ տեղեկութիւններուն աւելցնելով, մասնագէտները մանրամասնօրէն արձանագրած են նաեւ անոնց զգացած ճնշուածութեան տարողութիւնները՝ գանտնք պատշաճեցնելով ուսումնասիրական յատուկ կեդրոնի մը կողմ ճշդուած ճնշուածութեան չափանիշներուն:

Այսուհանդերձ, մասնագէտները զտած են, թէ անոնց, որոնց

ճնշուածութեան տարողութիւնը բարձր եղած է, սպառած են ամիսը մօտաւորապէս երեք հարիւր երեսուցեց կրամ տուրմ: Իսկ համեմատաբար նուազ տարողութեամբ ճնշուածութեան տառապող մարդիկը սպառած են ամիսը մօտաւորապէս երկու հարիւր երեսունհինգ կրամ տուրմ:

Ինչ կը վերաբերի ճնշուածութենէ չտառապող մարդոց, ապա անոնց սպառած տուրմին քանակը եղած է ամիսը մօտաւորապէս հարիւր յիսունմէկ կրամ: Հետեւաբար ճնշուածութիւնը ուշագրաւ կերպով առնչուած եղած է մեծ տարողութեամբ տուրմի սպառումին հետ՝ նկատի ունենալով, որ որքան մեծ եղած է մարդոց սպառած տուրմին քանակը, այնքան աւելի բարձր եղած է անոնց ճնշուածութեան տարողութիւնը:

Վերոնշեալ ուսումնասիրութիւնները գլխաւորող ամերիկացի մասնագէտ տոքթ. Նաթալի Ռոզ ու անոր ընկերակցող մասնագէտներու խմբակը ըսած են, թէ կարելի է մէկէ աւելի հաւանական բացատրութիւններ տալ այդ ուսումնասիրութիւններէն ձեռք ձգուած արդիւնքներուն մասին, որոնցմէ իւրաքանչիւրը հարկ է ենթարկել յաւելեալ փորձարկումներու:

Այսուհանդերձ, անոնք նշած են, թէ ճնշուածութիւնը կրնայ մղել, որպէսզի մարդիկ տուրմ սպառելու սաստիկ փափաք ունենան՝ շատ հաւանաբար իրենց տրամադրութիւնը բարձրացնելու համար, սակայն ցարդ նշեալ մարդոց վիճակին մէջ որեւէ բարելաւում չէ նկատուած նոյնիսկ մեծ քանակութեամբ տուրմ սպառելէ ետք: Անոնք աւելցուցած են նաեւ, թէ ճնշուածութիւնը կրնայ

Շաք.ք էջ 17

ՖԻԼՄ ՅԱՆՈՒՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐԻՆ

«Թէկուզ»-ը մեկնարկում է Աշոտը, ինչպէս եւ հազարաւոր արցախցիներ, ապրում է յետպատերազմեան Արցախում իր վրայ զգալով այն ամէնը, ինչը յատուկ է նման ժամանակաշրջանին՝ գործազրկութիւն, դժուար ճարտար օրուայ հաց, երկար, իրար նման օրեր եւ յիշողութիւններ... յիշողութիւններ, որոնք ապրում են իրենց առանձին կեանքի ընթացքը խաթարում է մի նամակ՝ ստացած վաղեմի ընկերօջից՝ Մուսայից: Խորհրդային բանակում ծառայելու ժամանակ, ինքը մի անգամ փրկել էր Մուսայի կեանքը եւ այդ օրուանից դարձել էին ընկերներ: Աշոտը շատ է ուրախանում նամակով, սակայն Աշոտի կինը դէմ է, որպէսզի ամուսինը պատասխանի «Թուրքի» նամակին եւ նման վերաբերմունքի համար ունի իր պատճառը. ազերիները մի գիշերուայ մէջ կտորել են իր եղբոր ողջ ընտանիքը, եղբօրն էլ 5 ամիս պահել գերութեան մէջ՝ ենթարկելով անմարդկային տանջանքների: Այսպէս են սկիզբ առնում «Թէկուզ» պայմանական վերնագրով ֆիլմի գործողութիւնները: Ֆիլմը Արցախեան ազատագրական պայքարի մասին է, փաստերը իրական են: Ֆիլմի ռեժիսոր Գագիկ Աթասեանը արցախցի է, նախկին ազատամարտիկ է եւ 3 տարի մասնակցել է Ղարաբաղի ազատագրական պայքարին եւ այսօր էլ երազում է իր գործով աւարտին հասցնել այդ պայքարը: Նա վերջին տարիներին աշխատում էր Մոսկուայում, ուր շուտով նկարահանելու է արդէն մեծ արժուէր հանած նրա ֆիլմը: Գագիկ Աթասեանը հիմա եկել է Հայաստան, որպէսզի իր ձեռք բերած փորձն օգտագործելով՝ նկարահանի արցախեան հերոսամարտի մասին պատմող ֆիլմը: «Յանուն այս նախագծի ես իմ շուրջն եմ հաւաքել իմ

ընկերներին, որոնք համաշխարհային կինոյի ու շուքիզնեսի յայտնի մարդիկ են,- ասում է ռեժիսորը,- մենք՝ հայերս, շատ լաւ գիտենք մեր պատմութիւնը-Արցախեան գոյապայքարի մասին իրականութիւնը-իսկ այլ ազգի մարդիկ՝ ոչ բոլորը գիտեն «աշխարհն էլ գիտի թերի կամ ոչ օբիեկտիւ -Ցաւօք մեր պրոպագանդան վատ է աշխատում-ամէն հայ իր գործով պէտք է ծառայի իր հայրենիքին: Ես ուզում եմ նկարահանել ֆիլմ՝ յանուն Ղարաբաղի ճանաչման»:

«Թէկուզ»-ի սցենարիստը արցախցի գրող ու լրագրող Արփի Վանեանն է: «Պատերազմի առաջին օրուանից մինչեւ վերջին օրը եղել եմ իմ քաղաքում,-ասում է Արփին,- Մեր ընտանիքը Ղարաբաղից ոչ մի տեղ չի հեռացել: Հայրս պատերազմի դաշտում էր: Մենք էլ պատսպարուում էինք նկուղում: Ինձ վրայ զգացել եմ այն ամէնը, ինչը կոչուած է պատերազմ: Ֆիլմում նկարագրուած գրեթէ բոլոր պատերազմական դէպքերը կապուած են ինձ, իմ ընտանիքի, իմ հարազատների ու ծանօթների հետ: Գրեթէ բոլոր դէպքերի ականատեսն եմ էի»:

Ֆիլմում /երբեմն արխիւային կադրերի միջոցով նաեւ/ խօսում ու պատմում են յաղթանակած բանակի հրամանատարները, մեր ազգի բարեկամ Քերոլայն Կոքսը, ինչպէս նաեւ բարերարներ՝ Լեւոն Հայրապետեանը ու նրա ընկերները, որոնք եղան նախաձեռնողն ու հովանաւորները «Արցախեան մեծ հարսանիքի» մասին:

Այլ մանրամասներ ֆիլմի հեղինակները առայժմ չեն ուզում ասել: Մեծամասշտաբ այս ֆիլմում նկարահանուելու են անուանի շատ դերասաններ, ինչպէս Հայաստանից, այնպէս էլ Ռուսաստանից եւ ար-

Շաք.ք էջ 17

AMERICAN RELIABLE WINDOWS

www.americanreliablewindows.com

Beautify while increasing the value of your home with elegant,

18 months no interest* Financing O.A.C

ENERGY EFFICIENT WINDOW AND DOORS.

Vinyl, Wood, Fiberglass, Clad or Aluminum Replacement, Retro or New Construction

Our Windows Qualify For Tax Credits

Manufacturers rebates & deep discounts available NOW.
Product, Pricing and Financing to meet any Budget.

888-804-7250

Your Satisfaction is Guaranteed.

Licensed • Certified • Insured CSLB LIC#901591

\$89

Rebate* toward the price of new Vinyl Windows

Rebate Example:
5 windows = \$445
10 windows = \$890
15 windows = \$1335

Serving Los Angeles, Ventura, Orange, & San Bernardino Counties

ՓՐՈՖ. ԳԵՈՐԳ ԽՐԼՈՊԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Շարունակում է 6-էն

քաղաքականություն չկա, ինչպես նաև ներս ու դուրս չկա: Մեր երաժշտությունը զարգացել է իր ճանապարհով եւ այդ բազմաձայն չի եղել: Այստեղ կան որոշ հանգամանքներ, որոնք հաւանաբար հոգեբանական են ու լաւ ուսումնասիրութեամբ չեն եւ ազգային յատկութեան մէջ մտնելով դրանք ըստ երեւոյթին ճիշտ չեն: Նոյնը կարող ենք ասել մեր հարեւան ժողովուրդների մասին: Տեսէք. Վրացական երաժշտությունը խմբային է: Երբ մէկը սկսեց երգել, անմիջապէս շրջապատը բազմաձայն կը սկսի շարունակել, որովհետեւ նրանց մշակութիւնը այդպէս զարգացել է: Միւս կողմից, մեր միւս հարեւանների մէջ այդ չկա: Նրանք աւելի անհատական են: Բայց նախքան մեծ եզրակացութեանց հասնելը, պետք է աւելի ուսումնասիրել այս մէկը: Հարցումը որ կ'ուզեմ ուղղել այն է, թէ ի՞նչու այդ մէկը նկատելու դէպքում մենք դրա առաջը առնելու քայլեր չառնենք: Եթէ մենք այդպիսի քայլեր առնելու միտումներ ունենայինք, հաւանաբար շատ բան նուազէր կամ վերանար: Մեր պատմութեան մէջ երբ կը նայենք, կը տեսնենք թէ կազմակերպիչի դերը պակասած է: Կազմակերպիչ կեդրոնի, ուժի, այսպէս ասած դիրիժորի կարիքը ունենք: Տեսէք. երգչախումբը հոյակապ երգիչներից կարող է բաղկանալ, որոնք առանձին մասերով կարող են երգել, մենեդժեր կատարել, բայց եթէ խմբավար չլինի, այդ երգչախումբը չի լինի: Հիմա հաւանաբար մենք այդ դիրիժորի պակասն ունենք եւ դիրիժոր պատրաստելու նուազ քաղաքականություն չի ունենք: Մենք խմբային, կուսակցական ղեկավարներ պատրաստում ենք, բայց ազգային ղեկավարներ չենք պատրաստում: Ղեկավար, որ փոխան մտածելու թէ իմ տեսակետն ճիշտ է, բոլորը իմ տեսակետին լինեն, մտածէ որ ես ամէն մի լաւ երգիչ միացնելով ինչպէ՞ս կարող եմ մի լաւ երգչախումբ ստեղծել: Այս ուղղութեամբ մենք աւելի ունակ մտածողութիւն ենք դրսեւորում: Իմ կարծիքով մենք հիմա այդ ուղղութեամբ պետք է աւելի շատ աշխատենք: Նոր սերունդը պետք է կարողանայ դա կատարել:

- Դժբախտաբար հարցը հոն է, որ երբ մարդիկ կը փորձեն այդ ընել, հատուժական մտածողութիւնը այնքան գորաքած է, որ անոնք արգելք կը հանդիսանան ձեր նշած սրբագրումին:

- Այո: Բայց նաև պետք է նկատի ունենալ մի ուրիշ հանգամանք եւս, որ մենք երբեմն անտեսում ենք: Այն, որ մենք աւելի շատ մտածել ենք անհատական ու խմբային գոյութեան մասին, քան թէ ամբողջական գոյութեան մասին: Բաժան-բաժան լինելով մենք մտածել ենք տուեալ համայնքի գոյութեան հարցերի շուրջ, որը բնականաբար հասկանալի է: Բայց երբեմն այդ համայնքային գոյութիւնը այնքան ուժեղ կերպով չի նպաստել ընդհանուր գոյութեան: Տեսէք, մենք ունեցել ենք սփիւռքի գանազան օճախներ, որոնք բաւական լաւ կազմակերպուել են ու նպաստել են ազգային մշակութիւն: Բայց միեւնոյն ժամանակ մենք շատ աւելի քիչ ենք մտածել այդ տարբեր սփիւռքային համայնքների կապակցու-

թիւնների, ընդհանրութիւնների, միասնութեան մասին: Սա նորից տուեւ է իր բացասական արդիւնքը: Նոյնիսկ մեր մօտ Պոլսահայ մտածողութիւնը եւ գաւառային մտածողութիւնը շատ աւելի տարբեր են եղել: Երբ փորձել ենք առաջինը տարածել երկրորդի նկատմամբ, ունեցել ենք շատ մեծ հակասութիւններ: Որովհետեւ առաջինը հաշուի չի առել երկրորդը եւ այսպէս փոխադարձաբար: Նոյնը եղաւ արեւելահայ եւ արեւմտահայ մտածողութեան մէջ: Առաջինը կապուած էր Ռուսական լեզուաբանական շարժման հետ, մինչ երկրորդը՝ աւելի ֆրանսական, գերմանական նորամտութեան հետ: Ահա այս երկուսը, իրենց առանձին առանձին ուղղութիւններով բաւական դեր խաղացին, բայց այս երկուսի կապակցութեան, ներդաշնակութեան ուղղութեամբ մենք քիչ աշխատանք կատարեցինք: Դրա համար էլ այդ երկու հատուածների միջեւ ըմբռնումն ու համագործակցութիւնը շատ աւելի թույլ դարձաւ: Այդ այսօր նաև նկատելի է հայաստանի, լիբանանահայ, պարսկահայ եւ այլն հատուածների պարագային: Աւանդութիւնը շարունակուել է այդպէս: Հիմա դրա վրայ աւելացաւ նաև Լոս Անճելէսահայ մտայնութիւնը: Մենք ունենք շատ հետաքրքիր մի բան, որին երբեմն շատ ուշադրութիւն չենք դարձնում եւ որը իր դրական եւ բացասական կողմերը ունի: Վերջին 100 տարիների ընթացքում մեծ հոսք եղաւ արտասահմանից դէպի Հայաստան եւ Հայաստանի բնակչութեան մէջ արեւմտահայ տարրը բազմացաւ: Բայց Հայաստանը նորից չհասկացաւ արեւմտահայութիւնը: Հիմա երբոր վերջին 40 տարուան մէջ Հայաստանը արտահոսք ունեցաւ դէպի սփիւռք եւ սփիւռքի մէջ հայաստանեան ներկայացուցիչները շատացան, սփիւռքը չի կարողանում հասկանալ Հայաստանը: Այսօր երբ մենք ուզում ենք Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւններ ստեղծել, շատ մեծ հակասութիւնների առաջ ենք կանգնում: Հարցնում ես թո՞հայրը որտեղացի է, պարզում է որ այդ հայը չի հասկանում հայաստանցուն, եւ կամ հայաստանցուն հարցնում ես թո՞հայը որտեղից է եկել, ասում է Պէջրութից, բայց չի հասկանում Պէջրութից: Այսպիսի խնդիրներ կան այն պատճառով, որ մենք այս ներդաշնակութիւնը ստեղծելու աշխատանքը քիչ ենք տանում: Այսպիսի դժուարութիւնների առաջ ենք կանգնած: Հետեւաբար ես կը մտածեմ թէ աւելի լաւ է ոչ թէ ասել այսպէս կամ այնպէս, այլ մտածել թէ այսօր ի՞նչպէս կարող ենք այդ թերութիւնը վերացնել: Այս ուղղութեամբ եթէ մենք մտածենք, մենք աւելի շահ կ'ունենանք, աւելի դրական արդիւնք կ'ունենանք, քան թէ միայն մեր ցաւը լանք: Հետաքրքիրն այն է, որ պոլիտոկական քաղաքակրթութեան առաջացման հետ, անհատապաշտութիւնը դարձաւ կեդրոնական բան եւ եթէ դուն անհատապաշտութեան դէմ պիտի պայքարես, արդէն ամբողջ պոլիտոկական քաղաքակրթութեան եւ պաշտարարութեան դէմ պիտի պայքարես: Երբ այսօր դու աշխատում ես Հայաստանում ստեղծել այդպիսի նոր հասարակութիւն, հետեւաբար նա թո՞ղ դէմ պիտի պայքարի: Այս մէկը չի լինի: Ուրեմն աւելի լաւ է մտածել, որ այսօրուան վիճակում մենք այդ թերութիւնները ի՞նչպէս կարող ենք վերացնել:

ՈՂԵԿՈՉՄԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ԴՐԱՆԴ ՏԻՆՔԻ ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻ

Շարունակում է 8-էն

թիւններ տալ Պոլսոյ Բարեսիրական Հաստատութեան Անշարժ Կալուածներու մասին:

Իրաւաբան Տալուհան իր ուրախութիւնը յայտնեց միասնաբար այս առիթը վայելելու ժամանակը ունենալուն համար իր գնահատանքն ու շնորհակալիքը յայտնելով նաև բոլոր անոնց որոնք այս երդիքին տակ հսկայ արդիւնք մէջտեղ բերած են, որովհետեւ միասնաբար հաւաքուելով ազգապահպանման ներդրումով դրսեւորուած կ'ըլլայ հայուն ամենամեծ կամքը, կորովն ու սէրը հանդէպ եկեղեցւոյ, միութեան եւ վարժարաններուն:

Պոլսահայուն տեսլականը այս եղած է՝ կերտել, շինել եւ յառաջ տանիլ ապագայ սերունդներուն յանձնելով:

Ապա ան անցաւ իր նիւթին բացատրելով թէ 1970ական թուականներուն արգելքներ սկսած էին ելլել բարեսիրական հաստատութիւններու դէմ: Զրկուած էինք անշարժ կալուածներ ունենալէ: Պետութեան գանձը սկսած էր ուրիշ դատեր բանալ որոշ թուականէ վերջ: 1936էն վերջ նուիրատուներու կողմէ նուիրուած կալուածները ետ առնելով եւ նախկին տէրերուն վրայ արձանագրել տալով: Ասիկա մեծ կորուստ մըն էր հայութեան համար որ շարունակուեցաւ մինչեւ 1996:

Տալուհան ըսաւ. «Պէտք է ըսել թէ Հրանդ Տինքի առաջնորդութիւնը եւ իրաւաբան ընկերներուն ու կարգ մը ազգայիններու ջանքերով այնպիսի համոզում մը գոյացաւ որ մեր այս ցաւը պէտք էր որ հրատարակուէր եւ հեռուում գոյացաւ որ եթէ հրատարակուի պետական լեզուով թերթի մը որ թարգման պիտի հանդիսանայ այսպիսի անիրաւութեան մը, հանրային կարծիքը կրնայ ճշնում բանեցնել խորհրդարանին վրայ»:

«Երբ հրատարակուեցաւ «Ակօս» շաբաթաթերթը, սկսանք վաւերաթուղթեր հայթայթել թէ ինչ տեսակ անարդարութիւններ եղած են փոքրամասնութեանց հանդէպ: Այս ձեւով առիթը եւ բախտաւորութիւնը ունեցանք թաթանակուի իրաւաբանական կաճառին մէջ մասնաճիւղ մը հիմնելու փոքրամասնութեան իրաւունքներուն մասին եւ մաքրատարածութեան ակադեմիկոսներ կարծիք յայտնեցին, որոնք շինիչ գործունէութիւններ եղած են, սկսանք

արդիւնք քաղել եւ 2002էն առաջ արդէն աշխատանքի սկսած էին այդ շրջանի ի գորու օրէնքները փոխելու»:

«Այսպէս երեսուն տարիներ հայ համայնքը գրկուած մնալէ ետք կալուածային իր իրաւունքներէն, վերջապէս 2000ին նոր օրէնքի մը հրապարակումով մենք հնարաւորութիւններ ունեցանք առանց արտօնութեան կալուած ստանալ, անձեր կարենան կտակ գրել եւ բաժին հանել համայնքային հաստատութիւններու եւ թափուր մնացած հողերուն վրայ հսկայ շէնքեր կառուցանելու: Հետեւաբար, 76 կալուածներ գրանցուեցան բարեգործական հաստատութիւններու վրայ որ մեծ արդիւնք էր մեզի համար»:

Տալուհան տեղեկութիւններ տուաւ նաև թէ Բարեսիրական հաստատութիւններէն հարիւրէն հինգ տուրք գանձուելու դրութիւնն ալ վերցուեցաւ: Վարչութեան ընտրութիւններու նկատմամբ խոչընդոտներն ալ վերցուեցան: Վազրճներու տնօրէնութեան դիմելով թաղային խորհուրդի համար անդամներու ընտրութեան թիւի բարձրացումն ալ լուծուեցաւ:

Վերջին խօսքով ան իր ուրախութիւնը յայտնեց Ազթամարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարագի հանդիսութեան համար, ինչպէս նաև հայ գեղջկական երգը ազատագրող Կոմիտաս Վարդապետին մասին հանդիսութիւններ կատարուելուն եւ տեղացի արուեստագէտներու մասնակցութեանց համար:

Տեղի ունեցաւ հարց պատասխանի պահ: Դասախօսը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց որ առիթը ունեցաւ իրաւ հետ գրուցելու, ապա ատենապետ Սիմոն Աճիլաջօղլու Պոլսահայ Միութեան Մայր Վարչութեան կողմէ իրեն յանձնեց յուշատախտակ մը առ ի գնահատանք իր բացառիկ բանախօսութեան համար: Նախ քան յուշատախտակին յանձնումը, բոլոր ներկաները յոտնկայս երգեցին «Հայր Մեր» Տէրունական աղօթքը հանգուցեալ Հրանդ Տինքի հոգւոյն:

Իսկապէս շատ շահեկան եւ տպաւորիչ դասախօսութիւն մըն էր:

Իսկ Կիրակի օր, Յունուար 23ին, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ ծաղկեպսակի գեներում հանգուցեալ նահատակ Հրանդ Տինքի հոգւոյն համար, Մոնթեպելիոյի Հայոց Յուշարձանին առջև:

ԹԵ ՈՐՔԱՆՈ՞Վ

Շարունակում է 16-էն

տուրմ սպառելու սաստիկ փափաք յառաջացնել մարդոց մօտ՝ պարզապէս ամբողջութեամբ տարբեր նպատակի մը համար, եւ ոչ թէ՝ տրամադրութիւն բարձրացնելու համար:

Մասնագէտներու համաձայն, տուրմը ալքոլ պարունակող խմիչքներուն նման կրնայ բարձրացնել տրամադրութիւնը, սակայն անիկա կը տեւէ շատ կարճ պահ մը, ինչ որ բաւարար չէ ճնշուածութիւնը մեղմացնելու գործընթացին համար:

ՖԻԼՄ ՅԱՆՈՒՆ ՂԱՐԱԲԱԴԻ ՃԱՆԱՉՄԱՆ

Շարունակում է 16-էն

տերկրից: Նախնական պայմանաւորութեամբ թիւններ արդէն ձեռք են բերուել: Ֆիլմը նկարուելու է գեղարուեստական ֆիլմերի համար նախատեսուած ժամանակակից տեխնիկայով: Այս օրերին ֆիլմի ֆինանսաւորման հարցերն են լուծուած, իհարկէ, հեղինակները դէմ չեն լինի հովանաւորների ու բարերար-

ների ֆինանսական աջակցութեանը: «Կարծում ենք, որ ֆիլմը կ'օգնի այլ ազգերին համակողմանի ծանօթանալ Զարաբաղեան հիմնախնդրին, տեսնել, թէ իրականում ինչ է կատարուում» - համոզուած են սցենարիստն ու ռեժիսորը:

Ֆիլմի հետ կապուած բոլոր հարցերով կարող էք գնագահարել +37455235550. +37496025550. +37494245550 հեռախօսահամարներով:

ՀՐԱԺԵՇՏԻ ԽՕՍՔ՝ ՄԵՐ ԱՆՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՋ՝ ՆՈՒՊԱՐ ՄԻՍԻ ԳԵՈՐԳԵԱՆԻՆ

Ծ. Խ. Անցեալ Շաբաթ համազգային շուքով տեղի ունեցաւ Ֆորըսթ Լոն գերեզմանատան մէջ Լոս Անճելըսի ծանօթ ազգայիններէն Նուպար Միսի Գեորգեանի յուղարկաւորութիւնը: Այնուհետեւ Կլեմտէյի »Պրէմտ Կիու Գոլէքըն« սրահին մէջ հոգեճաշի մատուցումէն ետք գործադրուեցաւ պատշաճ յայտագիր մը, որու ընթացքին ընթացքով հանդէս եկան տարբեր կազմակերպութեանց ընկալայացուցիչներ:

ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՀԱԳՆ

Ըստ անկրկնելի Պարոյր Սեւակի պատկերաւոր բնութագրման՝ «Մարդ կայ՝ ելել է շալակն աշխարհի, Մարդ կայ՝ աշխարհն է շալակած տանում»:

Կասկածէ դուրս է որ հաւաքուած ենք հոս, յարգանքի մեր տուրքը մատուցանելու մարդու մը, «որ աշխարհն էր շալակած տանում»:

Հայկականութեամբ եւ խոր մարդկայնութեամբ: Ինչ որ հայկական էր ու մարդկային, լալու չափ կը յուզէին գինը: Իր հայրենասիրութիւնը խօսքէ աւելի գործով, նուիրումով եւ նուիրաբերելով ան կ'արտայայտէր: Ծանօթ է բոլորին իր իշխանական նուիրատուութիւնը ի նպաստ Հայ Դպրոցին, հայ ակումբներուն: Ան անաղմուկ ստանձնած է մեկենասութիւնը տասնեակ մը հայ գիրքերուն: Իր նիւթական օժանդակութեամբ կազմակերպած է աշխարհի համագումար-սեմինարներ: Օգնած է անխտիր կարիքաւորներուն, մտաւորականներուն եւ մանաւանդ միշտ գործով քաջալերած է երիտասարդական շարժումներն ու իրագործումները:

Այս բոլորին առընթեր, Նուպար հիանալի ընկեր, բարեկամ ու սրտակից բաժնեկիցն էր մեր Շիրակաշէնի շրջանակին, անոր ետեւ, կենսունակ անդամը: Համոզուած ըմբոստն էր ամէն տեսակի անարդարութեան դէմ եւ անխոնջ քննադատը՝ ազգային մեր շեղ բարեբերուն: Կը հաւատարմի հաստատանքին բաժանումներն ու խոսովութիւնները: Իր մնացուած տառապանքն էր Հայաստանի մէջ տիրող կամայականութիւնը, ահռելի կաշառակերութիւնն ու բռնարարքները:

Իր մօտ անպակաս էր նաեւ գուարթախոսութիւնը, որ հիանալի կը դրսեւորուէր իր աշուղական յորինումներով՝ Պէլլանի եւ Պէլլանցիներուն նուիրուած իր անման հպոս-դիւճազներգութեամբ, ուր երգիծանքը կը յորդէր մեծ երեւակայութեան թուիչքներով: Այնքան պիտի ուզէինք որ ձայներիդ վրայ արձանագրուած ըլլային այդ յորինումները:

Շիրակաշէնի մեր ընկերներուն անունով մեր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը փոխանցեմ իր ազնիւ տիկնոջ, գաւազներուն եւ թողներուն, ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականներուն եւ հարազատներուն, մաղթելով որ միթարուին եւ ոգեպնդուին Նուպարին պաշտօն չիշատակով, այն հիանալի մարդուն՝ որ Տալն ու Բաշխելը գերազանցապէս նախընտրեց եսասիրական առնելներէն:

Հանգիստ իր յոգնաբեկ ոսկորներուն:

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ ՏԵՐ ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ

Շաբաթակուածէջ 13-էն

պուհ Բագրատունիի «կորսուած» բնագրին: Շապուհ որդին էր Աշոտ Պատմութիւնը գրած է Աշոտ Ա Թագաւորի (885-890) որդիին՝ Դաւիթ Բագրատունիի պատուէրով, որուն կը վկայէ 10-րդ դարու պատմիչ Յովհաննէս Կաթողիկոս Դրասխանակերտցի: Շապուհի գրեթէ ժամանակակից Ուխտանէս պատմիչը կարեւոր մէջ բերում մը ունի իր Պատմութեան Առաջին Գիրքի 75-րդ գլխուն մէջ զոր ամբողջութեամբ ընդօրինակած է Շապուհ Բագրատունիի «կորսուած» «Պատմութիւն»էն: Առաջին հերթին տեսնելու ենք այդ նոյն գլուխը 1921 թուի վերեւ նշուած գոյգ հեղինակներու հրատարակութեան մէջ:

Ուխտանէս կուտայ սա վերնագիրը իր Ա. Գիրքի 75-րդ գլխուն. «Յաղագս թագին երանելու յոստանդիանոսի թէ ուստի՞ կամ ո՞րպէս յաջողեալ եղեւ նմա ի Տեառնէ, Շապուհ որդու Աշոտոյ Ապահի պատրակի՝ ասացեալ ի Պատմութեան իւրոյ»: Այս վերջին ճշդումը վրիպած կ'երեւի բանասիրութեան կողմէ եւ ինքս երբ տարիներ առաջ առաջին անգամն ըլլալով անգլերէնի թարգմանեցի Ուխտանէս Պատմիչի երկու հատորները յատուկ նշեցի թէ յիշեալ 75-րդ գլուխը կրնար բանալին ըլլալ կորսուած նկատուած Շապուհ Բագրատունիի գործին: Ուխտանէս նոյն խնդրի մասին կ'ըսէ նաեւ թէ «Արդ, ասացաք զորպիսութիւն թագին ի պատմութենէ Շապուհ»: Հոն, այսինքն Շապուհի գիրքին մէջ, կը խօսուի համառօտ կերպով Մեծն կոստանդիանոսի թագ ստանալը, Կ. Պոլսոյ որպէս կայսերական մայրաքաղաք կառուցանելը, Հռոմէն Պետրոսի եւ Պօղոսի նշխարներուն փոխադրութիւնը դէպի նոր մայրաքաղաք, Շապուհ Բ Պարսից արքայի դրկած թագը կոստանդիանոսի որպէս միակ օրինակ-սմոնջ, որուն վրայ շինել պիտի տար նմանօրինակ թագ մը իրեն համար:

Շապուհ պատմիչի նոյն գլխուն մէջ կայ նոյնիսկ սա շատ դիպուկ տեղեկութիւնը, թէ կոստանդիանոսի տապանը կը գտնուէր «ի հրաշալի եկեղեցոյն, որուն բեմին տակ կը հանգչէր Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետը»: Այս փակագիծը բացի ի պատիւ Մագիստրոս Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսին որուն յայտնաբերած երկը Գալուստ Տ.

Մկրտչեանի հետ իր վաւերական անդրադարձը ունեցած է ժամանակակից պատմիչ Ուխտանէսի կողմէ:

Վերջին Տարիները

Յայտնի բանասէր եւ նուիրեալ այս հոգեւորականը իր 73 տարեկանին կ'որոշէր հեռանալ հոգեւորականի իր կոչումէն՝ 1938 թուի Խորէն Ա Մուրատբէգեան Կաթողիկոսի անակնկալ եւ բռնամահ վախճանումին վրայ: Ան կը դիմէր Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդին հեռանալու համար էջմիածնէն եւ բնակութիւն հաստատելու Երեւան: Յայտնապէս Մեսրոպ Արքեպս. Մագիստրոս «Չղաչին ցնցման մէջ ինկած» Կաթողիկոսի ցնցիչ մահուն վրայ, կը դիմէր Մայր Աթոռ յայտարարելով իր որոշումը: Օրուան տեղակալն էր Գէորգ Արքեպս. Չորեքեան որ նախագահելով 1938 Սեպտ. 25-ի նիստին, որ «անդամներու ներկայութեամբ թերի էր, նրա շատ անդամներ կամ մահացել էին, կամ աքսորուել», որոշեց ընդունիլ Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսի հրաժարականը ու գինք աշխարհականաց կարգին դասեց:

Յիւնամեակ մը ամբողջ իր վաստակով հարուստ բարձրաստիճան այս հոգեւորականը իր կեանքի մայրամուտին կը նուաստացուէր նախ իր անհաւասարակչիւ որոշումով եւ մանաւանդ Մայր Աթոռի շատ դիւրահաւան եւ նոյնիսկ քինախնդիր կեցուածքով, լիովին գոհացնելով նաեւ պետական իշխանութիւնները, որոնք շատ հետապնդեցին գինք իր հակախորհրդային դիրքորոշման համար որպէս «դաշնակցական զարգացում»: Մայր Աթոռ կրնար համբերել, նոյնիսկ հակազդել պետական ճնշումներուն եւ հանդարտեցնել մեծ բանասէրը շարունակել տալով ձեռագրական իր անխոցելի աշխատանքները:

Երեւանի փոխադրուելով Մեսրոպ Մագիստրոս բնակեցաւ միայնակ, ինքզինք նուիրելով ձեռագիրներու ուսումնասիրութեան եւ դասախօսելով Երեւանի Պետական Համալսարանէն ներս: Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս վախճանեցաւ 1939 թուի Յունիսի 3-ին, ձեռագիր մատենաներով եւ հարուստ գիրքերով լեցուն իր բնակարանին մէջ: Թաղումը կատարուեցաւ անշուք պայմաններու տակ Երեւանի գերեզմանատան մէջ «որպէս հասարակ քաղաքացի»: Մնաց սակայն իր վաստակն ու գործը որպէս կնիք իր բեղմնաւոր կեանքին:

ՆՈՒՐԱՏԻՈՒԹԻՒՆ

Մի ոմն գնահատելով «Մասիս»ի բովանդակութիւնը եւ ազգային ուղղութիւնը, \$150 տուար կը նուիրէ «Մասիս»ի բարգաւաճման ֆոնտին:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91107

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

«ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ - ՍԻՐԵԼԻՍ»

Շարունակում է 7-էն

եանի կողմէ մեր ներկայ ժամանակներուն եւ միջավայրին պատշաճեցուած թատերգութեան տարագին մէջ՝ ներկայ բեմադրութիւնը նուաճած էր իր նպատակը, որ, ինչպէս պիտի ըսէր ինք՝ պիտի ծառայէր գուարճալի ժամանց մը պարգեւեւելու, թատերասէր հասարակութեան: Այդ նպատակին կատարելագործման մէջ, անշուշտ, մեծ էր ներդրումը դերակատարներուն ընդունելի յաջող խաղարկութեան: Անոնք կըրցան առանց ճիգի, առանց կեղծ ու արուեստական խաղարկութեան եւ առանց ծանծաղուութեան՝ կարգին խաղարկութիւն մը կատարել: Գործող հինգ դերակատարները, Ուինտի դերով՝ Նարինէ Աւագեան, Ռաֆֆիի կերպարով՝ Ալեքս Խուրչիտեան, Լիլիի տիպարի մէջ՝ Սօսի Վարժապետեան, Հայկի անձին մէջ՝ Ռուբէն Հարմանտայեան եւ վերջապէս Նորայի մարմնաւորումով՝ Մարո Աճէմեան, պէտք է ըսել, որ մնացին իրենց ստանձնած հերոսներուն հարազատութեան մէջ, մինչեւ կատակերգութեան աւարտը:

Նարինէ Աւագեանի մէջ տակաւ կը գարգանայ ուշադրութիւն գրաւող տիպարային յատկութիւններով գործող խոստումնալից այլ գնահատելի դերակատարուհին: Ուշադրութիւն կը գրաւեն իր հոնք ու աչք, քիթ ու բերան իրար անցնող դէմքի ծամածռութիւնները, նաեւ՝ իր արագաշարժ նեարդային տեղափոխութիւնները, քալելու պէս վազելները, վազելու պէս քալելները, որոնք կը հիւստէին բնականորութեան սահմաններէն ներս, միշտ: Նարինէ լաւապէս մարմնաւորեց Ուինտի կերպարը:

Ալեքս Խուրչիտեան արդէն իսկ ծանօթ է իր բեմական ծիծաղաշարժ շարժումներով, արագավազ խօսակցական ոճով, բարեմիտ այլ միշտ զարմացական նկարագրով, որպէս վարժ, ինքնուրոյն եւ գրաւիչ կերպար: Ան իր գնահատելի ներդրումը ունի «Արտալազ» թատերախումբէն ներս: Ալեքս Խուրչիտեան ուշագրաւ էր ամուսնական կեանքէ ներս անհաւատարիմ եւ բարեմիտ Ռաֆֆիին մարմնաւորող դերին մէջ:

Թատերական կեանքէ ներս, Սօսի Վարժապետեան համակրելի ներկայութիւն է իր բեմական սահուն շարժումներով, դէմքի արտայայտութիւններով, բեմական նիստ ու կացով եւ խօսակցական կռուցիներով: Ան, շնորհիւ անոնց, կը տիրապետէ իր ստանձնած հերոսուհիներուն նկարագրային բնական գիծերուն: Սօսի Վարժապետեան կը պահէ իր գնահատելի դասական բեմական կատարողութիւնը, որ զինք կը դասէ շնորհալի թատերական արժէքներու շարքին, մեր գաղութէն ներս:

Աշխոյժ, անմիջական, շեշտուածօրէն ըմբոստ շարժումներով համակրելի ներկայութիւն է Ռու-

բէն Հարմանտայեան, մեր թատերական կեանքէն ներս: Ան իր ստանձնած գլխաւոր դերերուն ստիպողականութեան տակ, շատ յաճախ, կը տարուբերի չափազանցութիւններու սահմաններուն վրայ, ընդհանրապէս յաջողելով ընդունելի դարձնելով իր ստանձնած գլխաւոր դերակատարի հանգամանքը: Ուշագրաւ են իր դէմքի արտայայտութիւնները: Զգալի են նեղ կացութիւններու պատճառած հոգեկան վիճակներու մէջէն դուրս գալու եւ իր ճկուն եւ հնարամիտ լուծումներու տուելութեան բնականութիւնը: Նեարդային շարժումներն ու պոռթկումներու սաստկութիւնը կարելի է մեղմացնել, խուսափելու համար անիրապաշտութիւններէ: Անկախ այդ բոլորէն, Հարմանտայեան իր խաղարկութեամբ, յաջողապէս մարմնաւորեց անհաւատարիմ Հայկի՝ գլխաւոր հերոսի դերը:

Իր բնական եւ համոզիչ դերերով՝ վարժ ու հաճելի դերակատարուհի է բոլորի կողմէ գնահատուած Մարո Աճէմեան: Ան, յաջողապէս մարմնաւորեց բարեմիտ, անմեղունակ եւ պատուախինդ ճանջուած Նորան, որ իր կարգին անհաւատարիմ կողակից մ՝ ըլլալու դիմակը վար առնուեցաւ կատակերգութեան աւարտին: Նորան ինք եւս, մշակած էր անհաւատարիմ կեցութիւն մը մէկ ուրիշի հետ, որուն բացայայտումով կատակերգութիւնը հասաւ իր աւարտին: Մարո կըրցաւ լաւապէս քողարկել յանցապարտ սեռի մը եպերելի կերպարը:

Գնահատելի գտնելէ ետք Տէրէք Պէնֆիլտի «Զորքշաբթի-Սիրելիս» կատակերգութիւնը, ինչպէս նաեւ, ողջունելէ ետք Գրիգոր Սաթմեանի թարգմանական եւ բեմադրական կատարողութիւնը եւ թէքնիք անձնազգովի անդամներ՝ բեմավար Հրաչ Աճէմեանի, լոյսերու պատասխանատու Արփի Մանուէլեանի, երաժշտութեան պատասխանատու Ժան Սամուէլեանի, բեմի շինութեան եւ կահաւորման վարիչ Մանուկ Սաթմեանի, վարսալարդար Անուշնաճարեանի, բեմի օգնականներ Ալեքս Սէթեանի, ճորճ Բարսեղեանի, Արմանտ Երճանեանի, Սեւակ Պօյաճեանի եւ Արման Մէօլէմէզեանի ներդրումը՝ մեր անխառն շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք մեր դերասան դերասանուհիներուն, եւ «Արտալազ» թատերախումբի վարչական անձնակազմի անդամ անդամուհիներուն, որոնք իրենց սուղ ժամերը կը տրամադրեն ծառայելու եւ վառ պահելու հայ թատրոնը, մեր այս գաղութի անկարելի պայմաններու մէջ զարկ տալու համար հայ լեզուի պահպանման, հայ մշակութի պահպանման ու տարածման եւ այդ ճանապարհով հայապահպանման սրբազան գործին:

Վարձքերնիդ կատար եւ ապրիրք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԹՈՒՆԻՍԵԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Շարունակում է 2-էն

բայց ընտրութիւններէ ժամկէտներէ մօտենալու հետ՝ օղի մէջ թեւածում է ներշնչական հակասութիւններէ թեման: Իշխանական թեւերի տարանջատումը եւ հակամարտութիւնն այնքան ակնյայտ են, որ կարելի է ասել՝ նրանք մարտնչում են իրար դէմ: Ո՞ւմ համար է գաղտնիք ՀՀԿ-ի եւ ԲՀԿ-ի միջեւ ընթացող չլայտարարուած պատերազմը, անձամբ Սերժ Սարգսեանի «բարձր հովանու ներքոյ» ՕԵԿ-ն ուժեղացնելու անյոյս ճիգերը, իր մասին ժամանակ առ ժամանակ յիշեցնող ՀԵՊԻ-ի կիսարձնողիմադիր վարքագիծը, մանաւանդ՝ Ռ. Ք. վերադարձը նախապատրաստող «նախաձեռնող խմբի» առաջատարի դերում, մշտական «յաճախողները» եւ նրանց շարքերը ինտենսիւօրէն համալրող մանր-մունր քաղաքական միաւորների ի յայտ գալը՝ որպէս ներքաղաքական պայքարի թէժացման նշաններ, վկայում են այն մասին, որ Սերժ Սարգսեանի իշխանութեան համար տագնապալի են եւ հերթական, եւ նոյնչափ՝ արտահերթ ընտրութիւնները: Եւ արաբական «սինդրոմը» լրիւ հաւասարեցնում է ռեժիմի կողմից իշխանութիւնը կորցնելու արտահերթ կամ հերթական տագնապը: Այսինքն՝ իրականում «արաբական քամիները» առաջ ճանապարհները փակելու նպատակը հենց միայն Սերժ Սարգսեանի ու նրա շրջապատի իշխանութեան անձնական անվտանգութեան ապահովման համար է: Ասենք՝ հաւասարապէս նաեւ «Ռոբերդ Քոչարեանը վերադառնում է մեծ քաղաքականութիւն» երազը փայփայողների համար:

«ՆԱՍԱԿՆԵՐ ՊԵՅՐՈՒԹԵՆ Բ.» ՅԱՏՈՐ

Շարունակում է 7-էն

ւորուած, կոկիկ եւ լուրջ ուսումնասիրութիւն մըն էր Մահսերեճեանի զեկոյցը: Հեղինակը հրաւիրելէն առաջ, հանդիսավարը բեմ կանչեց հեղինակին թողնուհին՝ Տանիէլ Յարութիւնեանը, որ սահուն հայերէնով մը իր սէրն ու յարգանքը յայտնեց տէտէին հանդէպ: Տանիէլ մեծցած է Գալիֆոթինոյ մէջ եւ հայերէն սորված է մեծ հօրը պնդումներուն շնորհիւ:

ՀԱՅԱՉԳԻ ԱՆԴՌԵ ՄԱՆՍՈՒՐԵԱՆ

Շարունակում է 8-էն

Երգման պարզ այլ տպաւորիչ արարողութիւնը կատարուեց դատաւոր James Rogan-ի կողմից, որը նախկինում գոնկրեմէն էր Պըրպէնք-Կլէնտէլլ շրջանի: Ապա, բուռն ծափերի տարափի ներքոյ դատաւոր Ռոկըն ատեան հրաւիրեց Անդրէ Մանսուրեանին: Նա իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնեց իր քուէարկուներին, որոնք այդ պաշտօնը վստահել են իրեն: Այնուհետեւ, տեղի ունեցաւ երգման արարողութիւնը: Նորընտիր երիտասարդ դատաւորը երգուեց հաւատարիմ մնալ Միացեալ Նահանգների սահմանադրական օրէնքներին եւ կարելութեամբ նշեց, որ այս հօրը երկրում բոլոր հնարաւորութիւն ունեն սովորելու, անսահման գիտելիքներ ձեռք բերելու եւ ծառա-

Յ.Գ. Թունիսեան դէպքերը հայկական իրականութեան համատեքստում դիտարկելիս, սակայն, արժեք ուշադրութիւն դարձնել միջազգային որոշ վերլուծաբանների կարծիքին եւ պարզապէս լրահոսին: Այսպէս, ֆրանսիական «Les Echos» պարբերականում Դոմինիկ Մոիզին գրում է, որ չափազանց լաւատեսական կը լինէր Բեն Ալիի իշխանութեան անկումը Բեռլինեան պատը քանդելու հետ համեմատելը: Նա ուրուագծում է «համիկների յեղափոխութիւնից» յետոյ թունիսեան քարաքոյտների երկու սցենար, որոնք երկուսն էլ արաբական չեն. մէկը՝ «թուրքական», յաջորդը՝ «իրանական», այսինքն՝ որն աւելի մեծ տարածում կը գտնի արաբական աշխարհում՝ թուրքական «ագատականութիւնը», թէ պարսկական «ֆունդամենտալիզմը»: Թէ որ մոգելը կը յաղթի՝ դա հական նշանակութիւն կ'ունենայ Հայաստանի համար: Որովհետեւ թուրքական մոգելի յաղթանակը կ'ունենայ շատ որոշակի հետեւանքներ՝ էրդողանի թուրքիան կարող է ստանձնել արաբական աշխարհի յեղափոխական-քառային վիճակի կայունացնողի դերակատարութիւնը եւ «լայն քայլերով», ազդեցութիւններն սորուեստւում գնալ դէպի Եւրոպա: Այնպէս որ, Հայաստանի համար վտանգաւոր են ոչ թէ թունիսեան իրադարձութիւնները, այլ դրանք ճիշդ չգնահատելը: Եւ ընդհանրապէս, հանգստացէք, մեր յեղափոխութիւնը բուն հայկական է լինելու: Դուք, աւելի լաւ է՝ իշխանութիւնն ինքնակամ յանձնէք ժողովրդին, եւ ոչ մի յեղափոխութիւն չի լինի:

«ԶՈՐՈՐՈՐԴ ԻՆՔՆԻՇԵԱՆՈՒԹԻՒՆ»

Բնական կատակներով ու սրամտութեամբ համեմուած խօսքերով շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Արմէն Յարութիւնեան՝ Թէքէեան եւ Հայ Այնթապցիներու մշակութային միութիւններուն, նոյն ատեն՝ իր զգացած ուրախութիւնը բաժնեց ներկայ այնթապցիներուն եւ բարեկամներուն հետ: Յաջորդող գինեծօնին մասնակցեցան հեղինակին տիկինը՝ Միմին, բանաստեղծ Ժազ Ս. Յակոբեանը եւ յայտագրին մասնակիցները:

Թղթակից

յելու երկրին եւ ժողովրդին: Անդրէ Մանսուրեանը խրախուսեց հայ երիտասարդներին՝ սովորել, գիտնել գիտելիքներով եւ օգտակար մարդ դառնալ բոլորի համար: Վերջում, խօսքն ուղղելով իր ծնողներին, ասաց. «Ծնորհակալ եմ հօրս՝ Մայքլին եւ մօրս Հելենին, որ ինձ աշխարհ բերին, դարձան իմ կեանքի բարի եւ արդար ճամբի ուղեկիցները: Եւ այսօր, իմ որդիական ազնիւ պարտքը կատարելով, նրանց եմ փոխանցում անսահման սէրս եւ յարգանքներս: Յուսամ կ'արդարացնեմ նրանց երազները»:

Երգման արարողութեան վերջում, սրահում 300-ից աւելի ներկաները եւ երիտասարդ դատաւորի հարազատները շնորհաւորեցին եւ ողջագուրուեցին օրինակելի հայտրդու հետ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկաք զանոնք նուիրել Կայծերիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ: G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104

Խաչիկ «Քրիս» Շահինեան եղած է Փասադինայի բնակիչ աւելի քան 20 տարիներ: Փոքր գործառքի սեփականատէր է, համայնքի ծանօթ անձնաւորութիւններէն եւ ընտանիքի հայր: Խաչիկ եւ իր կինը՝ Ռիթան, ունին երեք զաւակներ՝ բոլորն ալ յաճախած են Փասադինայի հանրային վարժարանները:

Համայնքային ծառայութիւններուն մաս կը կազմեն հետեւեալները.

- 2007էն ի վեր վարչութեան անդամ՝ 4րդ Շրջանի, Փասադինայի Համայնքի Ներթափանցման Միութեան (Pasadena Community Access Corporation):

- Հիմնադիր՝ «Հայ Ինքնութեան Հունձք»ի (Armenian Identity Harvest):

- Համայնքին ծանօթ, 2010ի ԱՄՆ Մարդահամարին օժանդակից:

- AYSOի կամաւոր մարզիչ:

- Put Pasadena First Խաչիկ Շահինեան գորավիզ կը կանգնի փոքր գործառքներու:

- Վարժարաններու Բարձր Որակե Գլխաւոր Նախադասորութիւն է

- ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԱԲՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԵՐԹԵՎՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋՆԱԳԵՐԹ ԵՆ

Օգտուելով ղեկավարման փորձառութենէն, Շահինեան կը ցանկայ մեր համայնքին մէջ այս կարեւոր նպատակներուն հասնիլ: Կը խնդրուի Փասադինայի մասին ձեր հոգերն ու հարցերը կիսել Խաչիկ Շահինեանի հետ, հեռաձայնելով անոր՝ (626) 399-1799 թիւին, կամ՝ գրել հետեւեալ եմակին (Ելեկտրոնային նամակ) chahinianforcitycouncil@gmail.com

Միա՛կ Հայ թնկնածուն, որ կը վայելէ Հայ համայնքին աջակցութիւնը

Յասարթեալի Հայ Բարեկարգութեան
Քուէարկեցէք Խաչիկ «Քրիս» Շահինեանին Մարտ 8ին
Չեր քուէն՝ ձեր ձայնն է

Զոյւն՝ Ստա, Խաչիկ «Քրիս», Լարա, Ռիթա, Սեակ

